

The Center for Research Libraries scans to provide digital delivery of its holdings. In some cases problems with the quality of the original document or microfilm reproduction may result in a lower quality scan, but it will be legible. In some cases pages may be damaged or missing. Files include OCR (machine searchable text) when the quality of the scan and the language or format of the text allows.

If preferred, you may request a loan by contacting Center for Research Libraries through your Interlibrary Loan Office.

Rights and usage

Materials digitized by the Center for Research Libraries are intended for the personal educational and research use of students, scholars, and other researchers of the CRL member community. Copyrighted images and texts are not to be reproduced, displayed, distributed, broadcast, or downloaded for other purposes without the expressed, written permission of the copyright owner.

© Center for Research Libraries

Scan Date: December 2, 2008

Identifier: s-m-000016-n20

مکرات

۱ کانون ثانی ۱۳۴۱

مصابہ

اسلام تاریخی

«حسین جاهد» بک ایتالیانچہ دن ترجمہ و نشرایتدیکی
«لہ نونہ قانتانو» نک اسلام تاریخی حقندہ انتقاد .

صوک کونلر دہ ، افقنزدہ یکی بر حرکت علمیہ مشہود اولمقدہ در . صیرا صیرا مجموعہ لر ،
مختلف موضوعلر اوزرینہ یکی وقیمتلی اثرلر نشر ایدیلور . بونلرک آرہ سندہ حسین جاهد
بک طرقدن ترجمہ و نشر ایدیلن «او غلمک کتب خانہ سی» نامی آئندہ کی سلسلہ نشریات ،
هیچ شہسز برنجی موقعی اشغال ایتمکدہ در . حقیقہ بیوک بر عزم و ہمت ایلہ یکدیگری
قووالارچہ سندہ نشر ایدیلن بو اثرلر ، مملکتنزدہ براوچوروم حالندہ موجود علم بوشاغی
طولدیرمق ایچون باشلانغیچ عد ایدیلہ بیلیر .

بونلردن بری و بلکہ اک مهمی اولان « اسلام تاریخی » نزی بک دریندن علاقہ دار
ایدر و بالخاصہ جالب دقدہر . بو سبیلہ بوحیفہ لر دہ یالکیز اونی موضوع بحث ایدہ جکیزہ
اثر ، شیمدی بہ قدر کرک غریبہ و کرک شرقدہ نشر ایدیلن اسلام تاریخلرینہ بکڑہ میور .
چونکہ غریبہ یازیلانلر حقیقی وقعہ لرہ ابتنا ایتمکدن زیادہ اولجہ قبول ایدیلن بر طاقم
بیاغی فکرلری ایضاح ویاتاقین ایتک ایچون مسئلہ علمی بررنک ویرمک غایہ سی استہداف
ایدیورلر . شرقدہ یازیلانلرایسہ - کہ بونلرک برچوغی عربچہ در - تاریخ تلقینک صوک
عصرلر دہ کی انکشافی قارشیسندہ ارباب مطالعہ نک آرزولرینی و فکرلرینی تطمین ایدہ بیلہ جک
تنقیدی و اصولی علم طرزندن محروم بر حالہ بولونیورلر . موضوع بحث ایتدی کمز اثر ،
بویکی نقیصہ دن کندینی قورنارمغہ چالشمشدر . بوندہ تاریخی حادثہ لر و وثیقہ لر طوبالانیورہ .

برلشديريليور، مقاييسه، ايضاح و محاكه ايديليور. نهايت اسلاميتك منشأك اصل حقيقى منظره سى كوسترلىك چاليشيليور. اسلاميتك منشأى دييورم، چونكه بوكونه قدر نشر ايديلن ايكي جلد (بو مقاله ده يالكنز بو ايكي جلد موضوع بحثدر) تاريخ اسلامه مدخل اولمق ايسه اوزره يازلمش و مدينه يه هجرتدن اولمى وقايعه، اسلاميتك ابتدائى نشأئنده كى وقايحك جريائى تاريخ صيراسيله تعيينه تخصيصى ايدلمشدر.

اعتراف ايتلى كه مؤلف بو تدقيقأتمده بيوك بر صبر و توكنمز بر عزم كوسترلمش وحيائى بهاسنه قيمتى بر اثر وجوده كتيرمشدر. اثرى مطالعه ايدنلر بونك نه درين بر عشق تدقيق محصولى اولديغنى در حال تسليم ايدرلر: حديث و تفسير كتابلىرى، سير و مغازى، آثار ادبيه و تاريخه كاملاً تدقيق و محاكه ايدلمش و كندندن اولمى مؤلفلرك بتون آثار و محاكاتى برر برر نظر مطالعه آلمش، تنقيدى و تحليلى محاكه و مقاييسه لر يالشمشدر كه بو عزم و همت قارشوسنده بر حس تقدير و حرمت دويمامق قابل دكلدر.

شيمدى يه قدر يازيلان اسلام تاريخلى آيات قرآنیه نك اسباب نزولندن و پيغمبرك حديثلرندن استفاده ايدرك صفحات تاريخه نك تام و حقيقى چرچيوه سنى ترسيم ايدمه مشلردر. بواثر بزه بو طابولوى ترسيمه چاليشيور و عين زمانده اسلام تاريخك نه صورته يازيلاجغنى و بو خصوصده نه كى منابع موجود اولديغنى و بويله بر اثر يازمق ايچون نه قدر چاليشمق لازم كلديكنى ده كوسترييور كه بنجه اثر ك مفيد جهق بورا سيدر.

اثر ك قيمتى حقه ده سوز سويلر كن اونودولماسى اقتضا ايدن بر نقطه داها واردر كه اوده، مؤلفك انشأى تدقيقه بى طرفانه حركت ايتك خصوصنده كوسترلمش اولديغى بيوك آرزودر. غريبه بو موضوعه دائر يازيلان ايلك كتابلرده ايكي ايمان آره سنده كى قديم حصومتك بقاياسى واضحاً حس ايديليوردى. پيغمبرك بريالانجى اولمه سى قناعت اوليه سى ايله ايشه باشلانيور و بتون مساعى اونك «متنبى» اولماسى اثباته معطوف بولتيور ايدى. مؤلف ايسه دنيا نك يوزى ديكشدين برايمانى، اغفال ديبه تاقى ايتمه نك ممكن اولمايلاجغنى تسليم ايدبييور (ص ۲۴ س ۱). تبعأتمده علمى و صميمى حركت ايدمكچى، مائزمه تاريخه يى صادق و دوغرى (ص ۲۸) بر صورتده تنظيم و ايضاح ايتمكه چاليشه جغنى تأمين ايدبييور. چونكه عكس صورتده حركت ايدلنجه مطلوب اولان غايه نك استحصال ايديله ميه جكنه قانعدر. ياكلش معلومات ايله كندى و آوروپايى آلداتمقده هيچ بر فائده كورمبييور. اونك

فكر نجه اسلامى شيمدى به قدر ائى طانيماق، مسلمانلر حقنده يا كلش حكم و برمكه و بشريتده موجود اولان بو خسته لغك ازاله سى چاره سنى بولامامغه سبب اولمىشدر. بو نقطه نظر دن تدقيق ايديله جك ساحلر يك واسع و يك مهمدر. بتون بوفكر لرله مؤلف كندى كندينه درين بر حيرتله سوريور: « اومدهش چوللردن چيقان انسانلرى دنيايى ضبطه كيم سوق ايتمشدى؟ نهدن اوقدر خوارق اظهار ايدميسلدير؟ او قدر آز سنه ايجنده استحصال ايتدكلى فوايد نهدن اوقدر عظيم و تام اولدى كه اون اوچ عصر لق بر مبارزه و خريستانلر يك فائق اولان مدنيتلر يك مالك اولدينى وسائط مؤثره و قويه، بو بويوك دين و مدنيت دشمنى كرى به سورمكه قادر اولامادى. ص ۱۰ » ايشته بونلرى آكلامق و چاره لرى بولمق ايجون مؤلف، اسلام تاريخى غايت علمى و صحيح بر صورتده بيلمك لزومه قناعت حاصل ايدىيور.

« دين و عرق نفرتى اهل صليب ايله داها زياده آرتدى، عيسايك قبرى، خريستانلر يك اك بيوك دشمنلر يك آلله، چاره سى بولونماز بر صورتده، مؤيداً كچدى - اون اوچنجى صحيفه يى اوقوييكنز - خريستانلر بوكون حالا دوام ايدن او بطى استرداد ايشنه و مجادله به تكرر باشلاديلر سده مظفريت كوفى هنوز اوزا قدر. يونانيلىك صوك مغلوبى مسلمان مدنيتى قارشوسنده خريستان مدنيتك يكي بر رجعتى افاده ايتدى. ص ۱۵ » بونلر اوروپا ايله مسلمان شرق آراسنده كى مناسبانى تدقيقك نه قدر لزوملى اولدينى كوسترر. بونلردن باشقه مسلمان مدنيت و تاريخك تدقيق وؤلفه كوره بوكون حلى ايجاب ايدن بيوك مسائل عرض ايدىيور: « اوروپا ديپلوماسيسنك دائمى نيكيينلكنى (!) اك جوق اخلال ايدن بر مسئله وارسه اوده بودر. اسلاميت بوكون بيله خريستانلقدن صوكرا دنياك اك قوتلى دينيدر. سالكلرينك درين قناعتلرى دولاييسيله خريستانلق مذهبك انكشافه قارشى بيوك بر مانعه در، داها بر جوق عصرده بويله قوتلى بر مانعه حالنده قالا جقدر. ص ۱۶ »

و نهايت بتون تاريخى وقايى حقيقه بى طرفانه نقل ايتك ايشته ديكنى سويليور:

« اسلاميك مدح و ستايشه دائر بر اثر يازمق فكر نده دكار. وظيفه لر يزدن برى بوجدالجو دينك بشريت و يردبكي غير قابل تصوير فلاكتلرى، نامتناهى خطالرى بيطرفانه حكايه ايتك اولاجقدر. ص ۱۷ »

مؤلفك بوسوزلرنده كرچه اولى بر طاقم حكملر، بى طرفلق ايله ناقابل توفيق بعض

فكر لر بولوندينى كېزله من. فقط بر آدمك بىستون حسياتىدن تجرد ايتمه. بيا محيطنك تاثيراتىدن آزاده قالمسى - بىلكده علماً - قابل تصور دكلدر. بواعتبار ايله بىر مؤلفى اسلام تاريخى، بالذات اسلام تاريخى اولمق ايجون تدقيق ايده جك يرده بالعكس خرىستىيانلق ايجون تدقيق ايتدىكى كورور سهك حيرت ايتمه قىممز يوقدر. اوكا كوره « اسلام تاريخك تدقيق اهميت مخصوصه بى حازدر. چونكه مؤسسى حقنده بر جوق حقيقى وئاقى عرض ايدن - ايلريده جوق دفعه لر بوفكرينك ضدنى ادعا ايتدىكى كوره جكزه يكانه دين اسلاميتدر. بوندن دولايى عموميتله بوتون دينلر ك تولدى كيفيتى بالواسطه بك جوق تنوير ايلر. وخرىستىيانلق، كندىسندن آلى عصر مقدم اولغله برابر، مشابعت طريقه، ايلك خرىستىيانلغك بعض مظلم نقطه لر ينك آكلاشلماسه نه ده يارديم ايده بيلير. ص ۲۲ و ۲۳ » بناء عليه مؤلفك، اثرى تحرير ايدر كن خرىستىيانلى دوشونه سى و اسلام تاريخى خرىستىيانلق غايه سى ايجون استخدام ايتك ايتسه مى نامشروع و بى طرفلى مغل عد ايديله من!

بى طرفلق، حادثات تاريخيه نك مشاهده و تدقيقى ائناسنده حادى بى دوعرى كه ره بيلمك ايجون بر تاثير ائنده قالمقنن آزاده بولمىددر.

مؤلفك بواساسه صادق قالمدينى يرلر، صادق قالدېنى يرلردن آز دكلدر. مثلاً پيغمبرك پدرى عبدالله اولديغنده شه ايدىيور ومسئله بى داها موشكافانه تدقيق ايده جك اولور سهق شه لر تايد ايدر (ص ۱۵۳) دييور. بو مطالعه مؤلفك خرىستىيانلق تاثيرى آئنده قالدېنى كوسترمك ايجون باشلانمىددر.

بوحر كته، حضرت عيسى كى، باباسى حقنده شك ايدىلن بر ذات آرامقنن باشقه نه معنا ويريله بيلير. حالبوكه حضرت پيغمبر حدى بيه مصالحه نامه سنه امضاسنى « محمد رسول الله » ديه يازدير دېنى زمان قريشيلر، خار « محمد بن عبدالله » يازدير اچقسهك ديشلردى واوليه يازلدى. بو خصوصده جريان ايدن وقعه مؤلفه مجهول قالماق كر كدر.

صوكرامؤلف دييور كه اعتماد ايده بيله جكمز يكانه امين منبع اولان قرآن ده بونقطه ده ساكتدر. (ص ۱۵۵ س ۱).

فقط نجه بوسوز جوق نجيهدر. قرآنى وحيدى بوقدر تدقيق ايتدم ديه ن بر آدم، ديمك حالا قرآنك نه اولديغى آكلامامش و حالا اونى آلدكه ايجيملر طرزنده عيسانك ترجمه حالى كى ظن ايدىيورمش!

بو نقطه مؤلفك يالكنز خريستيانلق تأثيرى آلتنده قالدیغنى دكل خريستيانلق ذهنيندن
دخى يوكسله مديكنى كوستر .

مؤلف بو ايلم تأثير آلتنده عبدالمطلب ، قصى واح حقنده ده شهبه لرينه دوام ايدر :
« عبدالله حقنده درميان ايتديكمز مطالعاتدن بعضيلرى عبدالمطلب حقنده ده قابل تكرر ادر .
ص ۱۵۸ س ۱۵ » ... كذا « قصىك و عبدالمطلبك پيغمبرك حقيقى اجدادى آراسنده
بولونمقلىرى حقنده كي شهبه لرى محق عد ايدرم . ص ۱۶۱ س ۱۱ » ديور . بونلر
مؤلفك روحى كوسترمكن باشقه هيچ برشى افاده ايتمز . بواسملر و مسالرى حقنده كي
خبرلر او قدر قطعى و صحيح دركه حقنده تواتر و اجماع ادعا اولنه بيلير . ابوطالبك قريشيلره
قارشى محمدى حمايه ايتديكنى ، عقبه بيعتنده عباسك مشرك اولديغى حالده ، محمدله برابر
بولونديغى ، على نك محمدك خانه سنده بيوديكنى ، حمزه ايله ابوجهلك ماجراسنى مؤلف ده
انكار ايده ميور و نهايت برنجى عصر ك نهايتلرينه دوغرى عباسيلر حكومت تأسيس ايتدكارى
زمان عباسك ، پيغمبرك عموجه سى اولديغنده هيچ بر اعتراض ايدن كورولم يور . شو حالده
مؤلفه كوره بونلر پيغمبرك عموجه لرى و عبدالمطلبك اوغللريدن فقط پيغمبرك باباسى بونلر
قارداشى و عبدالمطلبك اوغلى دكلدر ، ديمك اولور . دوغرى سى بومنطق ، فضله غيرتكشلكك
جزاى سزاسى اولمق اولمق اوزره مؤلف حسابنه قيد ايديله بيلير . نته كيم مؤلف حضرت
عمر ك تخصيصات ايسته سنى و بو ايسته ده برنجى درجه يى پيغمبرك يقين اقربالرى ، طول
زوجه لرى ايله عموجه زاده لرى ، تشكيل ايتديكنى (> ۲ ص ۲۲ س ۵ و متعاقب) فرقه
وارميه رق قبول ايديور كه بو ، پيغمبرك پدرى و جدى حقنده كي شهبه لرك نه قدر مناسبتر
اولديغنى كوسترمكنه كافيدر .

مؤلفك ، خريستيانلق تأثيرى آلتنده قالدیغنه داها برچوق مثاللر كوستريله بيلير . مثلاً بنى
هاشميلره قطع مناسبى آكلاتر كن « بو مسئله دن قرآنده هيچ بحث ايدلمه مى اكر قطع
مناسبت ، احاديثك ادعا ايتدكارى طرزده وقوعه كلسه غير قابل ايضاح در . > ۲ ص
۲۷۹ س ۶-۸ » ديور كه بوتاميله بر خريستيان ذهنيته حضرت پيغمبرك حياتى و مجاهداتى
كلام اللهده آرماقدن باشقه برشى دكلدر . شهبه سز اينجىلى بر تاريخ و با ترجمه حال ماهيتده
كورمكنه آليشان بر آدم ، حقيقى كلام اللهى باشقه صورتله تصور ايده من . باقكز ينه بو
تأثير آلتنده نلر سويليور : بن تماميله هيرشفلك فكرنده يم يعنى قرآنك صورت قطميه ده

تام متنه مالک اولما ديعمهزه امينم. بعض آيتلر بلکه صوکرادن علاوه ايدلمشدر. برچوقلری بالذات محمد طرفندن قالديرلمشدر، بر قسمی ده مستسخل طرفندن طی اولنمشدر. بر چوقلرينك ضايع اولديني محققدر. بو غائب اولانلر آراسنه ايلك زمانلره عائد آيتلری ادخال ايتمك لازم کایر. > ٢ ص ١٢٦ س ٤ و متعاقب.

اگر بزده دخی انجيللر کي درت قرآن بولونسه ایدی بوشه لر وارد اولاييليردی. حالبوکه هیچ کيمسه شويله بر آيت واردی فقط پیغمبر قرآنه ادخال ایتیمه مشدر، یاخود شو آیت قرآندن دکل ایکن صوکرادن علاوه ایتیمشدر. طرزنده اوافق برادعاده بیله بولنمیور. اگر بويله برادعا وارسه اونى مؤلف کنديسى ایچون بیوک بر فرصت عدايدردی. هانی، علمی بر اصول ایله یازلديني ادا ايديان بوسوزلر نادن برويقه استناد ايتديرليور. بر جمله سنده بلکه صوکرادن علاوه ايدلمشدر، دييور. فقط کنديسنده بوشه ني اويانديران هیچ بر سبب کوسترميور.

ديگر جمله سنده ایسه «امينم» محققدر، دييور. بوقطعی حکم لر هیچ بر دليله استناد ايتديرلييور. بزم بيلديکمز علمی بر اثرده قناعت بخش بر دليل بولونمايان فکرلره بر يوقدر. حالبوکه مؤلف بو حکم لر ایچون اوافق بر اياما بیله ذکر ايدميور. شو حالده بوسطرلری ده مؤلفك قرآنی انجيل کي کورمك ايسته مه سنه بر دليل عد ايتمه وائری بو الیم تأثیر آلتنده یازديغنه حکم ايتمه حقمز واردر.

اگر حضرت پیغمبر قرآندن بر آیت ویا سوره چیقاراييلمك وضعيتنده اولسه ایدی اولاً «تبت بدا ابی لهب» سورده سی ویاخود «قل یا ایها الکافرون لا اعبد ماعبدون ولا اتم عابدون ماعبد» آيتلرینی ویاخود ديگر منسوخ آيتلری چيقايردی. بوايکی سورده نك ايلك نازل اولان آيتلردن اولديني و مکّه فتحندن صوکر ابوله بک بتون تعلقاتی اسلامه کاديکی وبالخاصه اسلاميت تماميله اساسکیر اولوب بتون مشرکله میدان اوقونديني بر زمانده، حکمی کچديکی حالده، قرآنده قالماسی حضرت پیغمبرك ومستسخلرک قرآنك بر کله سنه بیله دو قونمادق لرينه بیوک بر دليلدر. [*] مؤلف، فکرينه يالکمز بر دليل

[*] بو خصوصده برچوق ايضاحات ویرمك قابلدیر. مع مافیه بو مقاله ده مقصد مؤلفك تماس ايتديی مسئله لر حقتده قائلره عمومی بر فکر ویرمك و بونلرک نه قدر ضعیف اولديني کوسترمکله اکتفا ايتمکدر. بوسيله ديگر يرلرده اولديني کي بورازده قيصه کچيورم. پیغمبرك قرآندن هیچ بر حرفی بیله دکيشديره مه يه چکی قرآنده متعدد یرده کوسترلمشدر. مثلاً «ولو تقول علينا بعض الاقاويل»

بولايلىرىدى، نەكىم كىندىن اول كىنلر اونی داتما وردىزان ايتىشلردى : غرانىق حكايه سى .
فقط مؤلف بوجوروك تخته يه باصامشدر . غرانىق حكايه سنك اويدورمه اولديغنى ومحمد
ايچون قابل تصور اولديغنى تاميله ادراك ايتىش اولديغىدن آرتق زواللى ، باشقه برچاره
بولاماق يأسيله ، فيكرلرني احتمال خرىستانلرك كوكلى اوقشامش اولق ايچون قول مجرد
حالىده سويلك بدبختلغنه دوشمشدر .

بتون بونلر مؤلفك خرىستانلق تاثيرى آلشده بازى يازديغنى وبى طرفاغنى اصلا محافظه
ايدىمديكىنى كوستىر .

مع مافيه ايش بوقدرله قالسه ايدى يوقارىدن برى ياپديغىمىز كى مؤلفى ينه قابل عفو
كوروردك . او، ايشنه كىنلره موثوق، وايشنه كىنلره درحال اويدورمه تىغافى اورىيور .
حتى بعض حديثلرك « ناقدىن حديث » طرفندن موضوع اولدقلى سويلنديكى حالده
او ، بو حديث صحىحدر ، موثوقى اسلوبك ابتدائىلىكندن ومظلملىككندن ده آكلاشيلور
دييور . نژده حكايه طرزى استعمالده هنوز عجمى اولان ايلك مسلمان مكىتبلرنده اسلوب
افاده اعتباريله بر شكل ادبى بولونماسى حديثلرك حىتته دلالت ايدىرمش (ج ۲ ص
۲۳۱ كذا س ۳۴۵ و ۳۴۷) . مؤلفك سوق عكاظده سويله ن خطبه لرى ييلمىديكى ظن
ايتك ايسه تم . بوندن باشقه ابوبكر وكىلا على كىنك منثور بر جوق خطبه لرى وسوزلىرى
- كه بونلر مستقل بر اثر حالده طبع ايدىلمشدر - واردرك بونلر عرب ادبىي نقطه
نظرندن شاه ائردى . او دورك ادبىي ، حتى « قس بن ساعده » دورىنك نثرى ، هر زمان نمونه

آيتىيله « ان ابدله من تلقاء نفسى » آيتى ميدانده دوروركن پيغمبر بى آيتى ويا سورىي فاصل قرآندى
چيقارايلىر ويا علاوه ايدى بيليردى . كذا بوكى آيتلىرى اصحاب هر زمان اوقورلركن هانكىسى بر
آيتى قرآندى چيقارمى جسارت ايدى بيليردى . هله مستنسخلرك قرآنى تاميله پيغمبرك يازدىرى
وجهه استنساخ ايتىلركنده اتفاق واردى . چونكه قرآن مؤلفك ظن ايتدىكى كى يالسىز آزر دكل
عين زمانده تحريراً دخى ضبط ايدىليردى . قارلريك البته وحى كاتبلرىك عددى ودقى حقنده بىل
بر فيكرلى واردى . كذا قرآنى تعريف ايدركن محفوظ ، مكتوب ، متواتر ، قيدرلىك ذكر
ايدىلمىده بوجهى واضحا كوستىر . پيغمبرك حال حياتنده حديثلىرى يازدىرماسى قرآنيله قارىشمىسى
احتماله ميدان وبرمىسى حكمتنه مستنددى . پيغمبردن صوكرا بوخورد قالايدى ايچون حديثلرده
يازمشدر . شوراسىده سويله يهيم كه اكر بعض آيتلرك اصحاب طرفندن چيقارلمىسى احتمالى بولونسه
ايدى . بونلر اولاي پيغمبر حقنده شدتلى سوزلى احتوا ايدىن آيتلىرى چيقاراجلردى . « لولا كتاب
من الله سبق » آيتى كىي بونلردى براق مثال كوستريه بيلير . بو مطامعات مؤلفك قرآن حقنده ايتلا
ايتك ايسه ديكى تشويشاتك نه درجه غير وارد اولديغنى كافى درجهده اثبات ايدىر ظن ايدىرم .

عدايداشدردر . صوكر ا بيلم بوحديث بنم ايشمه يارادى ، اويله ايسه دوغريدير . ديمك نه درجهيه قدر شايان قبولدر .

شيمدى مؤلف ايچون اصلا قابل عفو اولمايان ساحهيه كچيورم :

طرفدارلىق ايتك ؟ محيطك ، خرسيتانلغك ويا حسياتك تاثيرى آلتنده قالمق ، شخصى امللره كوره ، بر درجهيه قدر خوش كوروله بيلير . فقط اكر بوحسلر وفكرلر ، قصدا تحريفات اجرا ايتك صورتيله اجرا وتلقين ايدمك ايسه نيرسه اوزمان مسئله نك رنكى بىستون دكيشير . باقكيز ، تاريخك ايكنجى جلدنده (ص ۱۲۷ س ۸ و متعاقب) شوسوزلى كورورسكيز : « فى الحقيقه بومختلف احاديثك اسنادلى نقصاندر . مثلاً ، بخارىيه باقكيز . برنجى جلد ، ۴ ، س ۹ . بوراده ۱۴۶ نجى سئنه هجرىده . وفات ايتمش اولان هشام بن عروه نك ۵۷ تاريخنده يعنى تقريباً بر عصر اول وفات ايتمش اولان زوجه پيغمبرى عايشه دن وحيك نه صورتله نازل اولديغنه دائر بر حديث ايشتيكى سويليور . بخارى حديثلرنده بويله بر اسناد خطاسى بولونديغنى كورونجه حيرتله دوشرسكيز دكلى ؟ فقط بر كرده بخارى يي آچالم - قارلرمدن رجا ايدرم لطفأ بخارى يي آچسونلر چونكه كوچ برشى دكلدر موضوع بحث اولان حديث بخارينك باش طرفنده ايكنجى حديثدر . اوراده « عن هشام بن عروه عن ابيه عن عائشة » كوره جكيزا شو حالده كورويورسكيزكه مؤلف اسناد حقهده كى فكرينى ترويج ايتديرمك ايچون قوجه « عروه » يي بوتمشدر . تحريفاتك دهاقنا شكلى ابوهريره يي چوروتمك ايچون مؤلفك انتخاب ايتديكى حديثلرده كورويورز : برنجى جلد (۱۳۱ س ۶ و متعاقب) ده شو سطرلى اوقويالم « اوزرلرنده شهوانى وعاميهانه بر حال موجود بر طاقم حديثلرده تصادف ايدنيورزكه عيى زمانده كولنج اولماسه لردى معيار اخلاق عدايده جكدك . فرضا دينليوركه پيغمبر احتياجات طيميه سنى ازاله ايچون ديشارى چيقدينى زمان ياننده ابوهريره نك بولونماسنى ايسترمش . طهارت ايچون قوللاندينى طاشلىرى ابوهريره نك ويرمه سنى ارزو ايدر وهر زمان تك عددده طاشلر قوللانيرمش ، هيچ بر وقت چيفت عدد طاشنه سيلنمزمش . حديثك متنندن آكلاشليوركه پيغمبر قوانين طبيعته رعايت ايتديكى دقيقه لرده ابوهريره تا ياننده بولونيور و محتاج اولدينى طاشلىرى برر برر كديسنه ويريورمش . بخارى برنجى جلد ص ۵۲ س ۱۲ و متعاقب . »

چوق فنا و چوق چیرکین دکلې ؟ فقط فنالق بخاریده و حدیثده ویا ابوهریره ده دکل مع الاسف مؤلفك اویدور ماسنده در . بخاریده مؤلفك کوستردیکی صحیفه لرده یعنی وضوء واستنجا بخارلنده اصلا بویه برشیلر یوقدر . پیغمبر دیشاری چیقاجنی زمان ابوهریره نك یاننده بولونماسنی آرزوایدرمش و محتاج اولدیغنی طاشلری برربر ویررمش اویله می ؟ نه فبیع یالان ۱ . ابوهریره پیغمبرك خدمتجیسیدر . بالخاصه حرب زمانلرنده او واسع قوم محراسنده پیغمبر حتی دائما کیجه لری آبدسته چیقورمش . دشمن قارشوسنده و کیجه حالی اولمق اعتبارله بعضایانه خدمتجیلرندن برنی آیرمش . محراده صویوق ، خرستیانلر کبی طهارتسز قالمقده قابل دکل ، بری طرفدن قوملقده طاش بولمقده کوچ . خدمتجی کیتمش افندیسنه بر قاج طاش طوبلامش کتیرمش . پیغمبر بونلردن تك اولارق طاش آلمش و آیرلش . صوکر ا ابوهریره ده صراحة « واعرضت عنه » یعنی بنده چکلم دییور . بونده کولنج برشی واری ؟ !

بوحدیث ، ابوهریره طرفندن پیغمبرك احوالی چوق دقتله تعقیب ایدلیدیکی ، حتی قاج طاش آلدیغه دقت ایتدیکی کوستردیکی کبی عین زمانده طهارت مسئله سنده مسلمانلر اك اوافق تفرعانه قدر رعایت ایتمه سنی خا طرلاتیر . ذاتاً چولده بویه بر حادثه جاشقه نه صورته جریان ایده بیلیر . نجبا بومی عامیانه و مغایر اخلاقدر بونك ضدیمی ؟ !

مؤلف ابن عباس حقنده عینی حسی و برمك ایچون تحریفاته دوام ایدیور : « ابن عباس چوق کره محمد ایله وزوجه لرندن بری ایله برلکده بر یاقاقده یا تمش اولدقلرینی ایجاده قالدی - برنجی جلد ۱۱۸ نجی صحیفه یی اوقویوکز - بو اویله بروضعیت که بر چوق سییلردن دولای کرک محمد کرک ابن عباس ایچون غایت راحتسز برشی اولاجقدی . بخاری ص ۵۸ س ۱۷ و متعاقب . بوحدیث پیغمبرك غایت قیصقانج طبیعی حقنده موجود سائر حقیقی معلومات ایله بارز بر تضاد تشکیل ایدر . مسلمانلرده تستر عادتق و قادینلرک ارککلردن آیری یاشاماسی هپ اوقیصقانج طبیعتک محصولیدر . بوحدیثک مقصدی پیغمبرك کیجه نماز قیلمدن اول ناصل ییقاندیغنی کوسترمکه معطوف ایدی . داهایوقیل حدیثلری برچوق ذکر ایده بیلیرم فقط احتصاره رعایة بونلری مسکوت کچورم . » بوراد کی تحریفاتی کوسترمه دن اول سویله یلم که ابن عباس پیغمبرله قارداش اولدلریدر . پیغمبرك وزوجه سی میمونه ایسه ابن عباسک والدیه سی لبابه نك همشیره سیدر . ابن عباس ده

اون یاشلرنده در. چونکه پیغمبرك وفاقی زماننده ابن عباس اون اوچ یاشلرنده ایدی که بونی مؤلف دفعات ایله سویلر و بوجوق محمدك احوالی نردن بیلیر دییه صورار. فقط ایشنه کلدیکی زمانده بویله قیصه تاجلیق مسئله سی چقاریر - شو حاله نظراً ابن عباسك تیزه سنه مسافر کیتمه سنی بوشکله صومق کیمك عقلنه کلیر .

شیمیدی ده حدیثه باقلم عیناً ترجمه ایدیورم :

ابن عباسك مولاسی کریب دییورکه بکا عبدالله بن عباس خبر ویردی ، برکیجه تیزمه اولان پیغمبرك زوجہ سی میمونہ نك نزدنده کیجه اهدم . دوشه كك عرضه دایانمش یاتمشدم . رسول الله ورفیقہ سی اوزونلغنه یاندیلر . پیغمبر نصف الیله قدر او بودقدن صو کرا قالقدی الیله اوبقولی یوزنی مسح ایتدی ، صو کرا آل عمران سورہ سنك صو ك اون آیتی او قوددی ، صو کرا اصیلی اولان صو قابندن کوزلجه آبدست آلدی و قالقوب نماز قیلمغه باشلادی . بن ده قالقدم طبق اونك یابدینی کبی یابدم صو کرا کیتدم صول طرفنده نمازه طوردم ، رسول الله صاغ آئی باشمه قویدی و صاغ قولاغمی طوئدی - بی صاغ طرفنه چکدی - (چو جوق اولدینی ایچون باشی او قشادی و قولاغمی چکدی دییه ترجمه ایدیلر بیلیر) صو کرا ایکی رکعت ، داها ایکی رکعت ، داها ایکی رکعت (آتی دفعه) قیلدی و نهایت و ترنازی قیلدی و مؤذن کنجیه قدر بریره دایاندی ، اذان او قوتجه قالقدی خفیفجه ایکی رکعت نماز قیلدی و صباح نمازینه چیقدی .

ایشته حدیث بودر . آرتق مؤلفك چقاردینی فکر لرله بو حدیثك احتوا ایتدیکی صمیمیتك مقایسه سنی قارئلره براقیورم .

شوراسنی سویله ییم که بن بوسطارله ابن عباسی و ابوهریره بی مدافعه ایتمک غایه سنی تعقیب ایتیورم . اونلری مدافعه ایتمه نك یولی بستیون باشقه در . بونکله برابر بوایکی ذات ، محدثین طرفندن « مکثرین » دن عد ایدلمش لر و شهرت لرینه بناء بر چوق حدیث واضعلری روایتلرخی بونلره اسناد ایتشلر در . بوسبیل « شرح مشارقه نظراً » ابن عباسدن بیک آتی یوز آلتمش حدیث روایت ایدلدیکی سویله نیلدیکی حالده بونلرک یالکز یوزاونی بخاریده قرق دو قوزی مسلمده و یالکز یتمش بشی هر ایکسینك اتفاقی ایله قید ایدلمشدر . کذا ابو هریره دن بش بیک اوچ یوز یتمش حدیث روایت ایدلدیکی حالده بخاریده دو قسان اوچ ، مسلمده یوز دو قسان و یالکز بونلردن دور تیوز کسور حدیث هر ایکسینك اتفاقی ایله قید ایدلمشدر

بو بويوك محدثلر ك بونلردن بك آذربمقدارنى قبول ايدوب ده ديكرلرنى قبول ايتمه لرى، بوايكي ذاتك شاين اعتماد اولوب اولاملرى مسئله سندن دكل، اسناد ايدن راويلر ك مطعون اولماسنددر. بونكله برابر ابوهريره دهاا بر حيات ايكن چوق حديث روايت ايتديكندن دولايي بر چوقلرى طرفندن توبيخ ايدلمشدر. بوندن باشقه ابوهريره فقيه دكلدى. يعنى حديثك غورينه واقف اولاجق واوندن حكم چيقاراجق درجه ده ذكي دكلدى. حضرت عائشه بعضاً ابوهريره نك روايت ايتديكي حديثي تصحيح ايتمشدر. ابن عباسه كنجه او، اصلا بويله دكلدر. كنجلكنه رغماً حضرت عمر و حضرت على چوق دفعه لر كنديسيه استشاره ايدرلردى. هله مؤلفك ابن عباس حفته كنديسى صامش ديمسى اصلا دوغرو دكلدر. حضرت على، حسن و حسين وقعهلرندن صوكر ا بعضيلرينه اوصلى اوطورون ديه نصيحت ايتمه سى اصلا كندينى معاويه صامش اولماسى معناسنى افاده ايتمز.

مؤلف بونلرى لكه له مكله حديثلى وحديث علمى ييقمق ممكن اولمادىغنى ادراك ايتمشدر. چونكه اصحاب ايكي دكل يوزلرجه در. ديكرلرينه ديه جك بر سوز بولا مايور. يالكز حضرت عائشه ايكي ده برده «كه و زه قادين» ويا «حريص قادين» دييور فقط عائشه نك نقل ايتديكي هيچ بر حديثي چور و تمك جسارتى كوستره ميور. عرويه دفعاتله كذا ابو بكر، عمر و الخ... كي محدثلى دائما تقدير ايتك مجبوريتى حس ايد ميور. ديمك كه حديثلر قولاي ييقيلاجق شيلر دكلشلر.

بوجه دن موفق اولاما باجغنى بيلديكي ايچون مؤلف «اسناد مسئله سنه نقل كلام ايدر واونده اصرار ايد ميور. اسناد، صكرادن تولد ايتمش (ص ۷۲) قديم محدثلر اسناد استعمال ايتيورلر مش. بكي اما قديم محدثلر اسنادى ناصل استعمال ايدم جك كردي. مثلاً عمر، بر حديث روايت ايدم جك عن فلان، عن فلان، عن فلان ناصل ديه بيلير، كنديسى دوغريدن پيغمبردن ايشيديور. كذا عرويه، عائشه دن ايشيتدم ديمك ايچون فلان دن، شوندن بوندن ديه بر اسناد سلسله سى مى اويدور سون.

شو غريبه يه بايكيكز كه ابن هشامده، ابن اسحاقده اسنادلر تام دكلش واقديده واونك كاتبي ابن سعدده دهاا تكميل ايتمش (ص ۸۲ و ۸۳) ونهايت اسناد اصولنى مكماللاشدن بخارىده واوندن صوكر ا طبرىده اسناد مهم بر قسم تشكيل ايدر ايش. هر حالده مؤلف ابن هشامك، ابن اسحاقك، واقدينك، ابن سعدك محدث اولوق

اوزره اورتابه سورولمش اولماقلىرى پك اعلا بيليردى. چونكه هيچ براسناد سلسله سنده بوذاتلرك اسملى يوقدر وهيچ بر محدث ، بوذواتى محدث اولقى اوزره تدقيق ايتكى دوشونمه مشدر. صوكرا شايان دقددر كه ابن هشامده ابتدائى برحالده اولان اسنادواقديده بر درجه يوكسليورمش. حالوكه كنديسنك بياننه كوره ابن هشام (۲۱۳) ده واقدى ايسه (۲۰۷) ده وفات ايتمشدر .

عجبا مؤلف نچون ۵۰ سنه سنده تولد و ۱۲۲ ده وفات ايدن ابن شهاب الزهري دن بحث ايتيور . نهدن ۱۴۱ ده وفات ايدن موسى بن عقبه دن بحث ايتيور . باخصوص بونك سيرمغازى به دائر اثرى ده وار. ايسته بونلر محدثدر و دائما اسملى صحيحينده بجر اكر مؤلف حديثلى چوروتكم ايتيورسه بونلرى وبونلر كيليرنى چوروته بيلملى . لكن بونلره وامثالنه ديش كچيره ميه چكى اوده بيليور. حديثدن واسناددن بحث ايدر كن ابن هشام وواقدينك مناسبى نه ... صوكرا نهدن طولايى امام مالكك (وفاتى ۱۷۹) موطأ نامنده كى اليوم المزده موجود كتابندن بحث ايتيور. چونكه بونده تام سندسز برحديث كوسته رده ميه چك و صوكرا بوتون مطالعاتى ييقيلوب كيده چك نه اوندن ، دكلى ۱۹

بركرده مؤلفك شو سوزلىرى ارقويالم : « شرقيلىر ، اصحابدن هيچ برينك يالان سويله ميه چكى ، ياخود داها طوغريسي برصحابه نامى آلتنده بريالانه تصادف ايديله ميه چكى اسانندن حركت ايتديلر . اكر اسناد بر صحابه دن اعتباراً حديثلى ضبط و قيد ايدن محرره قدره مثلاً بخارى ويا مسلمه قدر ، اصول وقاعده به تماماً موافق ايسه حديثك متنى بيغمبره الله طرفندن وحى ايديلن حقيقتك ر قسمنى تشكيل ايديبور و بناء عليه آرتق غير قابل مناقشه بر حال آليوردى . اكر بالعكس اسناد متظم دكسه بونك تعلق ايتدىكى متن صحيح تلقى ايديله مزدى . بزم مسلمان حديث علماسنك طرز محاكمه سنى قبول ايديله جكمزى سويله مك زانددر . اونلرك محاكمه لرى بزم ايچون غير موجوددر . »

بن بو فكرلرده مؤلفك صمى اولديغى وبو سوزلىنك حقيقت اولديغنه اينانديغى موقتاً قبول ايدجكم . حقيقت هر زمانده و هر مكانده حقيقت اولايغنه نظراً حضرت عيسانك اصحابى حقنده ده بو حقيقت جاريدر . فقط بوتون خريستانلق ، عيسانك اصحابه حق انجيللر وسائر عيسانن شهبه سريوزنه صوكرا كلن تابعينه مديوندر . اكر بريغمبرك اصحابى يالان سويله مز طرزنده كى مسلمان محاكمه سنى . مؤلف قبول ايتيورسه خريستانلغك

محو اولديغى كوندور. حالبوكه مسلمانلر بو محاكمه يي قبول ايدرلرسه ييقيلان يالكيز اصحابك يالانلرى در. برى طرفده «قرآن» مؤلفكده قبول ايتديكى وجهله سالما قالير. شو حالده كيم زيانلى؟ كرجه بوراسى بزه لازم دكل، فقط مؤلفه صوردم، اكر كنديسندن، سوديكى بر آدم حقنده معلومات ايسته يه چك اولورسه م بكا يالاندن مى جواب ويره جكدور. بزم مسلمانلر بويله برشيئى تصور ايتمك ايچون چوق كوچلك چكركز. مكركه ايشك ايچنده بر قصد خفي ملحوظ اولورسه اوزمان بتون احتمالات نظر دفته آلير. بونكه برابر مسلمانلر هيچ بر اصحابك يالان سويله ميه چكى اساسندن حركت ايتمش دكللدور. نته كيم اصحاب دورنده يالاندن دولايي تجزيه ايدلش آدملر واردور. حديثك صحتنده برنجى اساس، قرآنه اويغون اولماسى وحضرت پيغمبرك اصحابه ويرديكى تربيه وروح دينيه ملايم كله مى در. ايكنجى اساس ده سويله ين آدمك عادل ومستقيم اولماسيدور. صوكرا صيرا اسناده كلير. حق اسناددن اول حديثك اسلوب اعتباريله لسانى بوزوق و مظالم اولماماسى ده شرطدر [*] چونكه اصحاب وعربيات متخصصلى حديثك صحتنى عين زمانده اسلوبندن آكلارلر. مع الاسف مؤلف روح مسئله يه كاملاً بى كانه بر وضعيته عكسنى ادعا ايديور.

حالبوكه بوكون حديث ايله اشتغال ايدرم دين بر آدم. عربجه بر كلام كورنجه اونك قرآن مى، حديثى، برنجى عصره عائد بر سوزمى، يوقسه جاخطك ويا مبرك سوزمى اولديغى آكلاميدور. مؤلف ايسه ادعاسنه نظراً حديثى مظلमितندن واسلوبده كى ابتداء ايتلكنندن آكلابور. حقيقه چوق غريب دكللى؟.

مؤلف، اثرنده اك زياده حديث، داها دوغريسى «اسناد» حقنده ياپديغى انتقاددن نمون كورونمكدور. حالبوكه بونلرده ناصل كوز بويامق ايسته ديكنى كوستردم.

شيمدى ده وثيقه لر، حديثلر وحقى قرآن حقنده قصداً يالان تحريفات بحثه كچمدهن اول ينه اونك اك زياده نمون كورونديكى «نسب» بحثنده كى مهارته كچه جكم. بو بحثده مؤلفى چوق داها دوشكون كوره جكز ا. - مابعدى وار - يوسف ضيا

[*] حديثك صحتنى تدقيق ايتمك ايچون برچوق اصوللر و برچوق اساسلر واردور. كذا حديثك صحيح عد ايدلمسى ايچون ده برچوق شرطلر واردور. بوراده يالكيز موضوعه تعاقى اولانلرى اشارت ايتدم. مقصد مؤلفك نه قدر ياكش وخطالى اولديغى كوسترمكدور. مسئله يي ايضاح و يامدافه موقعنده دكلم. محرابك ۲۳ نجى صايسنده «دين تدرى ساتى» عنوانى آلتنده كى مقاله ده بوخصوصه قارئلرى تنوير ايدمك فكرلر واردور.

ایران ماصالی

برو ارمش بر یوقش ...

« هیة الله سلطان » سـدیرك یاننده کی ماصیه دوشری اکیلدی ومانی مینلی بیوک
ساعته باقدی؛ صوکر ا ایچی چکرك یاصدیقلرك اوسته یاصلاندی. نه یابه جغنی بیله میوردی.
بونه تمز، توکنمز بر کیجه یدی !

برمدت بویه جه دالغین دالغین دوشوندی. حیران و متردد کیجه نك اوزون ساعتلری
ناصل کچیره جگنی بیلمیوردی . نهایت صبر سبز لاندی واضطراب درونه مغلوب اولارق
عصبی بر حرکتله ماصه نك اوستنده کی مجوهر چینغراغه باصدی وعقیننده اوطیه کیرن
نوبتی جاریه کاتبه خانمی ایستیورم کیدك اوباندیرك درحال کلسین !.. امرینی ویردی .
برقاج دقیقه صوکر ا کاتبه نستین خاتم قویه اوردرق ایجروه کیریوردی .

هیة الله سلطان کنج قیزه تبسم ایدمرك نستین! سنی طاتلی اویقو کدن محروم ایتدم.
بو بر خود بینك ، بیلیورم. فقط نه یابهیم ! کیجه نك سکونی اعصابه تأثیر ایتدی یالکزلفه
تحمل ایدمدم و سنی چاغیرتمغه مجبور قالدیم . هر کچه کی کبی شیمه یه قدر اوقویوردیم .
مطالع،ینه اویقومی قاچیردی . منوم آلتی ایسته میورم . ساعتلرده بر درلو کچمیور .
صبح اولمسنه دهانه قدر چوق وقت لازم . نه یابه جغنی بیلمیوردم . برکت ویرسون
سن خاطر مه کلدك . شویه یاقین اوطورده اویقومی کتیره جک برشی اوقو !

نستین سدره یاقلاشهرق « بوکون ایچه جدی برقاج کتاب کلدی . بو هفته نك
مجموعه لر ننده مفید مقاله لر کوردیم؛ دینی، سیاسی، ادبی، اجتماعی خیلی کوزل شیلوار .
اگر افندمن ارزو بیورورلرسه ... » دیه سؤال ایدنجه هیة الله سلطان سوزینی کسهرک
یوق یوق ذاتاً باشم بونلرله دولو. انصاف ایتده دهاملایم ودها بسیط برشی انتخاب ایت
دیدی. نستین دوتر کتبخانه دن برایکی جلد چکرك « اوحالده موافق کورولورسه برآز
شعر اوقویه لم؟ شعر موسیقی کبی نوازشکاردر، انسانك روحنی آهسته آهسته اوقششار .
فضولینك دیواننی آچلمی؟ یوقسه ذات دولتلری بر دیکرینی می ترجیح بیورورلر. » دیه
سؤال ایدنجه هیة الله سلطان اولابرآز دوشوندی و صوکر ا جواب اولهرق یاننده کی غزته
ییینك التندن بیاض مشینله غایت نفیس بر صورتله تجلید ایدلمش بر کتاب چیقاردی
ومخاطبانه اوزانه رق ، مؤلفی بونی بوکون کوندردی دهام کوزدن کچیرمدم . بر ماصال

کتابی اولدینی ایچون اهمیت ویرمیشدم . بو افسانه لره محتاج اوله جغبی تصور ایتمه مشدم . شویله کلیشی کوزل آج ده کوزیکه ایلک ایلشمن ماصالی اوقو ، دیدی ؛ فقط قوزوم اوله پنجره لری آج که کیجه نك سرینلکنی نفس ایدم ، باغچه نك رایحه سی ، چیچکلرک بوی لطیفی اوطه یی قابلا یوب اطرافزی استیلا ایتسین که تخیلاتزی ده ا شاعرانه برعالمه نقل ایتمش اولم . بلکه اووقت ماصالک مخیل قهرمانلری بزه اوقادار بیکانه کلز وروحلرینه ده یقیندن تماس ایتمش اولورز ، دیه علاوه ایتدی .

نسترن پنجره لری برر برر آچدی . کیجه نك تکمیل اسرار آمیز کوزلاکی کورونمکه باغچه نك بتون معطر قوقولری اوطه یی آهسته آهسته احاطه ایتمکه باشلادی . آغاچلرک یاپراقلی ، داللری یواش یواش اوینا یوردی . ارالرن دن وزان ایدن خفیف روز کارک صداسی ، صانکه مؤثر برکامک اینی کی نسترنک سسیله هم آهنگ اولیوردی . هییه لله سلطان یاصدقلرینه یاری یاصلامش ، روحنواز برسسه قرانته باشلامش اولان کاتبه یی درین بر دقله دیکله مکه قویولدی . نسترنک بلافاصله باسدن نهایتنه قدر اوقودینی « قریق قنادلر ، ماصالیدی :

قیریق قنادلر

حزیه ناظری حاجی رستم پاشانک ، کریمه سی ژاله یه مخصوص انشا ایندیردیکی کوشکک نفاسی دیلدرده داستان اولمشدی . اصفهانک خارجنده وشهره پک یقین برمو قعده بولان بو خارقه کزیده ، جسم بر باغک ایچنده ولطیف بر کولک کنارنده ایدی . ایران فن معماریسنک اک مکمل بر اثر جدیدی اولدینی ایچون اوزاقدن کلوب کچنلرک مراقفی ونظر دقتی جاب ایدیوردی . ظریف ستونلرله ، قیمتدار ، رنگین چینیلرله نادیله یازیلرله تزین اولونمشدی . بدیهه نما طرز معمارسی ایله اسکی تاریخی سرایلرک احتشامنی ده ا کوچوک بر اثرده تمثیل ایدیوردی . بو کوشکک اسمی « آهنگ کوشکی ، دی آهنگ کوشکنک صاحبه سی ایسه بویه دلنشین بر کوشکه مالک اولمغه لایق منور بر خاتم افندی ایدی . حزیه ناظرینک کریمه سی ژاله نك صیت وشهرتی ایرانک هان اک کوچوک شهرلرینه وارنجه قدر انتشار ایتمشدی . هر یرده اونک ذکر جیلی کچیوردی . تحصیل و تربیه سی حسن وان و ذکاسی قادینلر عالنده مانندسز عد ایدیلوردی .

یک یوکسک بر سویه صرفانه مالک ، غایت عالی فکرلی ، رقیق حسلی ژاله سوزک اک

شمولی و مناسبه کنج ایران قادیلق عالمک المستنشا بر موقع احراز ایش بالا بر نمونه سی دور
دنبله بیلیدی .

ژاله ، فوق العاده کوزل دکادی . لکن هر قلبی کندینه بند ایده جک درجه ده شیرین
وجاذبه لیدی . اونی کور و بده سومامک قابل دکادی .

ژاله نک والده سی افغانستان امیرینک همشیره سی ایدی . کریمه سی هنوز اون ایکی یاشنده
ایکن عازم داربغا اولمش ایدی . چوقق والده سنه پک دوشکون اولدیندن بو افتراق
مؤبد اونک قلب معصومنده پک الیم برجریحه آچمشدی . سنه لر مرور ایتدکجه والده سنک
خاطره سی کیتدکجه دها درین بر تعبده یاد ایدردی . ژاله اوکالبا الی الابد متتدار ایدی .
چونکه متحسس اولدینی حسیات علویه یی هپ دولت بانودن تلقی ایشمادی .

والده سزقالان چوقق تکمیل محبتی پدرینه صاددی . حاجی رسم پاشاده کثرت اشتغالنه
رغم ژاله یه آریجه حصر دقت ایتکه باشلادی . یواش یواش کریمه سنک استعداد وقابلیته
حیران اوله رق ، نظارت ایشلرندن آرتدیره بیلدیکی و قلیرنی هپ اونک تحصیل وتهذینه
حصر ایدر ؛ تعلیمنه بالذات اشتراک ایلردی . زمان مساعد اولدکجه ژاله ایله اوزون
اوزادی یه مکالمه لر ، مفید مذاکره لر یاپاره هر درلو مباحثدن تعاطی افکار ایدردی . —
دین و تاریخدن ، علم و مدنیتدن ، ادبیات و موسیقیدن حتی فلسفه و سیاستدن بیله بحث
ایتمکدن اجتناب ایتزدی . کریمه سی هروجه له تنویر ایتمکه بر حظ درونی حس ایدردی .
کوچوک یاشندنبری بویه جدی ، مستنشا بر تحصیل وتهذیب کورن ژاله ارتق سنه لرک مروریله
تمامیله تکمیل ایش ، اینجده یتشدیکی محیط منورک تأثیریه از هر جهت جامع الکمل بر خاتم
افندی عد ایدلمکه شایان اولمشدی .

ایران فلسفه واشعارینه تماماً آشنا اولدینی کی تاریخ اسلامک وقوعاته ده آگاهدی .
موسیقی به فوق العاده انتسابی اولدینی کی عالم سیاهته ده یاقیندن علاقه داردی . حتی وطننده کی
سیاسی زمره لر وفرقه لر دن تمامیله خبردار وقناعتلرینه موافق اوله رق هر برینی آری آری
نقطه لر دن جدیت ووقوفه تنقید ایدردی . ایرانک استقبالی حقنده بارلاق املر و یوکسک
غایه لر پرورده ایتمکدن کندینی اله مازدی . ژاله هم جدی هم ده خیالپرستدی . « عمر خیامک »
رباعیاتنی درین بر ذوقله از بردن او قودینغی ایشیدنلر بر مدت صوکر سیاسی بر باش مقاله یی
عینی شوقله تحلیل ایتدیکنه حیرتله ایدر لردی . پدری ایسه بو حاللرندن پک مفتخر اولوره

بعضاً قیزینه « سن بنم زاده عرفانمک فقط اعتراف ایدرم که تصورمک ده فوقنده بر مکملیه واصل اولدک . » دیردی .

حاجی رستم پاشا کریمه سنی چوق سور، اوندن اصلاً آیرلمنی ایسته مزیدی . حتی هر یاز تبدیل هوا ایچون ژاله یی دایسنه کوندرمکده تردد ایدردی . ژاله یی یاننده الیقویق ایچون بیک بهانه بولور و هر فرصتدن استفاده ایدردی . فقط والدہ سنک کابلده کی اقامتگاهنی پک سوهن ، هله دایسنه والدہ سنک خاطره سندن دولایی پایانسز بر محبت بسله یی ژاله نیک بو ماعتلردن پک اوزولدیکنی کوره رک نهایت برایکی آی اذن ویرمهک مجبور اولوردی .

ژاله سنده برقاج کره طهران کیدر واوراده پک سودیکی ماء نوربانو ایله غایت خوش و قتلر امرار ایدردی . شاهک کوزل کریمه سنی ژاله یی قارشنی جدی بر محبت ابراز ایدر و علوتنی هر وجهه تقدیر ایدرک صیق صیق سراه دعوتله اوزون کونلر یاننده آلیقویاردی . ایسته اوراده ، سرایده بولوندیغنی مدت ظرفنده ولی عهد فیروز میرزا ایله کسب معارفه ایتمشدی . طهران سراینک مداومی شاه نظام الدینک یکنی، عموجه زاده سنی ماء نوربانو ایله برلکده بیومش و صباوت حیاتی اونکله برابر کچیرمشدی . ولی عهد ماء نور بانودن ده بارلاق بر تحصیل کورمش فکری منور، سویملی جسور و اردونک اک غیور برضابطی اولارق طانیلوردی .

فیروز میرزا اولدن عموجه زاده سنک حس و آنتی تحسین ایدردی . فقط ژاله یی تصادف ایتدیکی کوندن اعتباراً جهانده اوندن بشقه سنی کوره من اولدی . ولی عهد سلطنت حربه ناظرینک کریمه سنی آمانسز بر عشقه سویور، ژاله ده اوننی عین محبتله تعزیر ایدیوردی . فقط بو عشقلرنی یکدیگرینه هنوز افشا ایتمه مشلردی . اعترافدن قورقورلرلرلرلرلر قیلرندن کیزله مشلردی .

*
**

مهربانی ایلقهجه بر یاز کیجه سنی ژاله ، کوشکک زمین قاتنده و نام کولک اوستنده اوکی واسع و مزین بالقونده عود چالیوردی . . . ژاله یالکزدی . . .

بالقونده کی نادیده ، انچه یشیلکدر ، یوکسک مختلف افاجلر اوتیه برویه کولکه صالهرق صنعتکارانه ترین ایدلمش بالقونه بر آصمه باغچه حالی ویریوردی . ظریف چینیلی ورنکین مینه لی ساقسیرده کی چیچکلر هوایه باغین قوقورلر نشر ایدیورلر . کیجه یی مست محراب — صابی ۲۵ ، فورمه ۲

آور نوازشرلیله صاریبورلردی . اورتاده خلیا آلود بر حال ، طاتلی بر سکون حکمفرما ایدی .

ژاله کاه مهتابی سیر ایده رک یاواش سسله تغنی ایدیور . کاه دالغین دالغین کولک سطح منورینی سوزیوردی .

کولنه قادار را کد کورونیوردی . اوکیجه ، حقیق بر آینه کبی پارلاق و دورغوندی . طبیعت ، مهتابک سیمین پوسه سیله مست اولمش کبی بایقندی .

ژاله ، قارشوسنده لطافتما اولان بولوحه بهشتی بی بر مدت سوزدی . بو شاعرانه تماشا بر مدت دوام ایتدی . نهایت عودینی تکرارالنه آلدی و کندینه خاص اولان لطیف ادا ایله خوابیده طبیعتک عاشق سیاسی قارشوسنده بک سودیکی بر هوایی آهسته آهسته چالمغه باشلادی .

چالیدنی غایت یانیق بر نغمه عشق ایدی ژاله ، او آنده روحنک بتون قابلیت حساسیه سیله اجرای آهنگ ایدیور . بارمقلری ، عودک تلارینی اوقشیه رق اوئی قونوشدیر یور ، آغلالتوب ایگله تیوردی . . بر مدت بویه جه چالدی ، چالیدی . صوکر ایچنی چکدرک سسزجه ایاغه قالدی . چالیدنی هوانک فسونی روحنه تماماً حلول ایتشدی .

ژاله ، بالقونئی صاران یشیللکلره ، کوله نظرلرینی دیکدی . اوزون اوزون . بونلری سیر ایتدی . تماشا سندن بزیله جک قدر لطیف بر منظره ایدی . صانکه هواده اهتزاز ایدن بسته نک سحريله قارشیسندن کی کولک کوموش رنگلی صولری بوسبتون دورولمش ، کیجه نک مهمیته قاریشان آه و اینلری حالا کولک صولری اوستنده انجه رعشه لر حالده قوشورلر کی ایدی .

ژاله متفکر و مهوت باقیوردی . صیکره دوریدنی یرده بردنبره تتره دی . چونکه ناکهانی برصدا کیجه نک سکونتئی اخلال ایتشدی . پروازک اویمه لرینه طایاندی ، قتله دیکله دی . بوسس ارقه سندن ، بالقونک اوتنه کی اوجندن کلپوردی . همان او طرفه دوندی و باقدی ، فقط ایلروله مک اقتداری منسلب اولمش ، پروازک کنارنده حرکتسز قالمشدی . فیروز میرزا بالقونک دیگر طرفدن کلپور ، یشیللکلرک آره سندن کچهرک کندیسینه دوغرو ایلرولیوردی . فیروز میرزا « ژاله ، سفی دیکله یوردم . » دیدی . ژاله ایسه آنجق « سزمی اقدم ، دیمکه مقتدر اوله بیلدی . اوقادار دوکا قالمشدی . فیروز میرزا طاتلی بر

تبسمه « اوت بن ! شاشیورسك دكلى ؟ فقط بورتته نك گفته لرینی نچون تغنی ایتهدك ؟ »
 دیه صوردی . ژاله نفس قادار خفیف برسسله « پك ای بیلیموردده » جوانی ویردی .
 بونك اوزرینه فیروز میرزا « اولیه ایسه دیکله ، اونلری سكا بن اوقوییم » دیدی و ژاله نك
 یوزنی تمامله کوره بیلیمك ایچون اونا برآزدها یاقلاشدی و کوزلرینی کوزلرینه نصب
 ایدهدك مؤثر برسسله تغنی به باشلادی :

بن کوکلی صائمق ایستدم . هیئات ، قابلی اوسنك جالکله مالامال . کوزلریمی سكا
 فدا ایتك دیلدم نورافسونکارکله لمعان ایتدیله هله روحم ، سنك معتبر نفسنه خلق ایدله مش
 اولسه یدی ذی قیمت بر بخور کی . اونی پایگاه طراوتکده یاققله نه قدر مسعود اولوردم .
 ژاله مبهوت دیکله بوردی : بوبر رؤیای یوقسه قارشوسنده دوران و کندیسنی محرق سسله
 تسخیر ایدن حقیقه فیروز میرزامی ؟ حیرتله ایچنده ایدی .

فیروز میرزا : « گفته سی بسته سی قدر روحنواز دكلى ژاله ؟ » دیه صوردی . ژاله ،
 « اوت دیدی فقط افندم سرك سسکنز نه قدر کوزل ! بویه استادانه تغنی ایتدیکنیزی
 هیچ بیلیموردم . » فیروز میرزا « یابن سنك بویه ماهرانه عود چالیدیگی بیلیمورمی ایدم ؟
 کوردکی ؟ بوکیجه بورایه کلم نه ای اولمش » دیدی . ژاله تبسم ایتدی و صوکر « بورایه
 فصل ونه ایچون کلدیکز » دیه سؤال ایتدی . فیروز میرزا بشوشانه جواب ویردی .
 فصل می ؟ بیوک سیاحت اوتومویلمله ! هم کوره ایدك فصل اوچه اوچه کلدم ! اصفهانه
 بن باشقه درلو کله بیلیمیمی ؟ نه ایچون کلدم ؟ شاهک بر امرینی درحال پدربکزه بالذات
 ابلاغ ایتمه کلدم . کندیسنی سلاملق دائرهنده کوردم ، بوکیجه بیوک رضیافت وارمش ،
 بیلیموردم ، فقط نه یاهیم ! الدیغم امره امتشال ایتك مجبوریتده ایدم . بر آزدن حربیه
 ناظريله برلکده طهرانه عودت ایده جکم . بوسنه یاز تعطیللری بیلیم خوش بر صورتده
 کچه جکمی ؟ همده آزاها اونوته جقدم ! ذاتا سنی کورده نك عقلی باشنده قالیرمی ؟
 کوشککه قدر کلم ایچون براحتیاج برمده واردی . اولیه ایدی ینه برسبب ایجاد ایدردم !
 هر نه ایسه بودفعه ماه نوردن سكا بر مکتوب کتیردم ، غالباً سنی سرایه دعوت ایدیور .
 همان یارین حاضر ثوب کللی سک . سنی اوراده هر کون کورملییم ! ایشیدورمیسك ؟ هر
 کون ! چونکه بلکه سندن اوزون برمدت ایچون محروم اولاجم » دیدی .

ژاله بوسوزلری ایشیدیر ایشیتمز حیرتدن حیره دوشدی . « بونه قادار اسرارانکیز

بر لسان ... پدرم بویکجه کیدیور . بنی سراپه ایستورلر ، سزك ناکهانی بر صورتده
 بدن .. فصل دیهیم ، اوت تعیر مخصوصکنزله محروم اولمکیز ! بونلر نه مهم شیلر ...
 آمان رجا ایدرم لطفاً ایضاح ایدیکز ... هر نه قادار ماه نور سلطانی کوره جکم
 کلدیسهده ، بنم کابله کیتمک زمانم تقرب ایدیور ، بیلیرسکنز که هریاز اورایه کیدرم .
 دیدی . فیروز میرزا شدله سوزینی کسهرك کابلهمی ؟ یوق ! بو اصلا قابل دکل ، دیدی .
 ژاله بوسبتون تعجبله « لکن دایم بنی بگیور » دیدی . بونک اوزرینه فیروز میرزا اولکندن
 ده قاطی برادا ایله « خان ، بویاز سنی بکله میور . » سوزلرینی فیلا تدی ژاله مرافله « امان
 افندم دایم می برشی اولدی ؟ اه عشقنه سوبله یککنز » دیه اصرار ایتدی . فیروز میرزا
 برآز تردد ایتدی . صوکر اعتدال دمنی محافظه چالیشهرق دهاسا کن بر طورله « خیر !
 بو آنه قدر برشی اولدی ای در . لکن احتمال که بیوک بر تهلهک قارشوسنده بونیور .
 بوندن زیاده ایضاحات ویرمه حق و مأذونیم یوقدر . حقیقی یارین بالذات شاهدن
 ایشیدیرسک . آمان نه قدر قورقدک ! افغان امیرینه قلباً بودرجه مربوط اولدینکی بیلیمدم .
 حیاتک غریب جلوه لری وار ! فقط بونک قدر اجیبی خاطر مه کتیرمه مشدم » دیدی ،
 ژاله کمال یأس ایله « فقط افندم اکر دایم بیوک بر تهلهک قارشوسنده بونیورسه باری او
 تهلهکینی سز کندیسنه بیلدیرک . حق اونی سز قورتارک دیه رجا ایده جکم . سز مقتدر
 وغیورسکنز ! زوالی دایم بلکه بولندینی موقعک دهشتنی کور میور ، ویا خود درجه سنک
 فرقه وار میور . آمان امدادینه یتشلم . » دیه نیازه باشلادی . فیروز میرزا عظیم رجبر
 نفسله « ژاله سکا رجا ایدرم بوبخته کیریشمه ، بویکجه سکا برشی سوبلیهم . مراق ایتمه ،
 وضعی اکلماق ایچون یارینه قدر بکله مک ایجاب ایدیور . امینم که یارین حقیقته واقف
 اولدینگ وقت بوقادار تلاش واستعجال ایتدیککه فادام اوله جقسک ! همده استرحام ایدرم ..
 بوراده قاله جنم بوصوک دقیقه لرك فسونی هیچ بر خیال مؤلم ایله قرارتیمهلم ! باق شو رؤیا
 آلود کولک لطافتی کوریور میسک ؟ شومهتابک سحرینی حس ایدیور میسک ؟ کیجه نک
 خفیف نوازشلرینی ، مسکر رایجه لرینی دویور میسک ؟ اده صره وزان ایدن غنی آور
 روزکارک نغمه سنی ایشیدیر میسک ؟ ژاله بویکجه فضا ده دالغالانان عشقنی نینسی بنی ده
 تأثیری الله آلدی ، قلبه قدر ایشله دی . شمدی روحم هواده اهتراز ایدن عشقله برابر
 ترنم ایدیور . سر می سکا ده افشا ایتک نیتنده دکلم ، چونکه زمانی هنوز کلامشدر

دیوردم . فقط نه یایم عشقی سکا آچق ایچون بو کیجه دن دها فسوونکار بر کیجه یه تصادف ایده جکمییم؟ ظن ایتیم! هم موقع هم حال هم دهه کیجه نك لطافتی عشقتمک سویه سنده ، کهنه در ، عشقم قدر باند ، کوزل وعظیمدر ، اشته کوریورسک که طبیعتک شعرینه بزده قاریشدرق ، بومستنا لوحه ایله امتزاج ایتدک ، هم وجود اولدق! بوزمینده سوز سویلک ایچون بن سکا انجق بویله برکیجه دهه خطاب ایده بیلیرم . زیرا سن موجوداتک طراوتی اکمال ایدیورسک .. روحم « بویله برکیجه دهه بنم سکا یکانه سویلیه جکم شودر : ژاله سنی سویورم . » دیدی .

بوصولک سوزلری تلفظ ایدرکن فیروز میرزانک سنی تیره دی؛ ژاله یه برآز دها یاقلاشدرق سویله ، سویله ایکی کوزوم سنده بنی سویورمیسک؟ دیه سوال ایتدی . ژاله فیروز میرزایه اوزون اوزادی یه باقدی . مدت عمرنده بویله برکیجه تحیل ایتمه مشدی . حقیقه فضا ده کی هوای عشق ، تکمیل کائنات وموجوداته سرایت ایتمشدی! نهایت « اوت دیدی اوت ، بنده سزی سویورم » بونک اوزرینه فیروز میرزا ارتق کندیسنی ضبط ایده میهرک « آه ژاله » دیدی . « بن سنی مجنونانه برسودا ایله سویورم » هم عشقی سندن کیزله مک ایچون نه قدر جبر نفس ایتدم . فقط صاقین بوسرمزی کیمسه طوبیاسین ، استعجال ایتیم ، زمان مناسبده کندم کیدر سنی شاهدن طلب ایدرم ، اووقت اعتراض ایتز امیدندهیم؟ شمدی پدرکه بیله سویله رجا ایدرم . فقط هیات دقیقه لر کچور ، بنده آرتق کیتلییم .. لیکن اولجه مساعدده ایدر ایسه ک بو اتفاقنامه مزنی بوراجقده مهرلیم ژاله اولماز می؟ دیه یالواردی . وزاله یی اوزون اوزون درآغوش ایدرک مدید وروحانی بر اشتیاقله سوه سوه اوپدی .

فیروز میرزا کیتمک اوزره ایکن ژاله یواشجه الندن طوتدی وبرآز مترددانه یا « ماه نور » دیه سوال ایتدی . فیروز میرزا حیرتله « ماه نور می؟ نه دیمک آکلامیورم؟ » دیدی . ژاله اولکنندن دها یواش برسسله « یا اوسزی سویور ایسه » دیه ایلک سوزینی اکمال ایتدی . فیروز میرزا بوسبتون شاشیره رق « بنی سویورسه می؟ یوق جانم ظن ایتیم هم اساساً بن هیچ بویله برشی حس ایتدم برده نه یه بنی سوسین . ژاله ! بن سکا پرستش ایدیورم سنده بنی سویورسک ، سعادت مزایچون بوکافی دکل؟ کوزل جانکی اوزمه ، بن سنی ایلک کوردیکم کیجه دن بری جیلغین برحبتله ، حریصانه ، ساکنانه سویورم . برضیافت

کیجه سی ایدی ، سنده سرایده ایدک . خاطر لیبور میسک ؟ او کیج بر آفت کی ایدک ، دیدی .
 ژاله اعتراض ایدرک ، فقط عمو جه زاده کز بندن کوزلدر ، هله اوضیافتده هر کسک نظری
 اوکا مرکوز ایدی ، دیدی و کندی کندینه « زواللی ماه نور » دیه علاوه ایتدی . فقط
 فیروز میرزا بوصوک سوزلری ایشتمه دیکی ایچون « بنم نظر لر مدن بشقه » دیه جواب ویردی .
 بوانساده جاریه لر کلدی و بالقونک ایشقلر نی یاقیدیلر . عقبنده ژاله ایله فیروز میرزا
 رستم پاشامک قپودن کیره رک قیزینه متوجهاً کلدیکی کوردیلر . « ژاله دیدی ، بن میرزا
 حضر تله یله کید ، جکم مستعجل برایش واره ، حضور شاهیده شرفشوله نائل اوله جغم . سنده
 یارین کل قیزم ، بوراده قالمه ، فقط سرایه کیتمه دن اول بزم قوناغه اوغراء ، سنی کورمک ایسترم
 یاوروم . » دیدی و قیزینک آلتندن اوپه رک ولی عهد ایله بر لیکده قپودن چیقیدیلر .

[ما بعدی وار]

قبریه حسین

چولده برسجده

برصامان حصیرک و سقنده عشرت رئیسه سنک چپلاق آیاغی آلتنده برکوپک یاوروسی کپی ذیلانه
 یاتوردی . کوچوک وجودی برمل ، شیش و دکنک ایزلری ایچنده خرابدی . بتون قلیله ظفر شنلکی
 ییارکن ، او آجیلردن ایکل یوردی و قورقودن سسنی آچالتیوردی .

بوپوک بوپوک آتشلر یاقیلمش ، چولک ساسی ضیادار برقبه دوشمش و هر کیجه یشیل ایشقلره
 ینان ییلدیزلر کورونمز اولمشدی . قبيله آفرادی بللرنده سوسلی طاشلردن یایلمش کمرلر ، اوموزلرنده
 یاریل یاریل ینان جنبیه لرله وقادینلر آکبهالی قوقولر سورونهرک ، جنکاورلره صاریلارلق هپ بو آلورلرک
 أطراقنده جوشا جوش رقص ایدیورلردی . اورتلرنده غنیمتلر یاتمش آسیر کیکلری ، شهیدلر
 دوریوردی . آک کوزل وارزو ورن شرقیلری آک بیوک سونجیلره اوقویورلردی . عشرت رئیسه سی
 خرما دالندن یایلمش و یومشاق توپلرله دوشه نمش راحت سریرنده بو عالمی کوزلری یاریلارلق سیر
 ایدیوردی . او ، رئیسه نک آیاغی آلتنده ، کوزلری یاری قپالی ، ایچینی چکه چکه یوزینی قیزغین
 قوملره سورویوردی ..

بو قبيله دن قاچدینی ایچین دوولمشدی . چونکه ، کندی قبيله سنده یشارکن ، بر کون
 دستیسيله قایناغه صو آلمه کیتمشدی . کندی کندینه ایرماغک سدی اوستنده شرقی سوبلیه رک
 وهندستان جویری قپوغنی او یاریق تکه نه یامغه اوغراشیوردی . بیانچی بر عشیرتدن بر قافله و خشی
 حیوان آوینه چیقمش اولاجقدی . اورادن کچرکن کوچوکک سسنی ایشتدیلر . بکنه رک درروب
 دیکلیدیلر صوکره آرالنده کیرایجه قونوشدیلر ، اونک یانه کلدیلر . بر چوق کوزل شیلر ، جویر و
 پول وعد ایده رک یانلرینه آلدیلر . اوکون آقشامه قدر دوه قیلندن یایلمش برطوریا ایچنده کزدی .

برجوق تهلڪلر كچيردیلر. كوچوك وجودی تیتربه رك حیوان اولومه لرینی وچیفالری دیکله دی. دستی قایناق باشنده شهسز چوقدن طاشمشدی ! آقشامدن صوكره ، آرتق چول صوئومايه باشلاركن سازدن برقلبه كلدیلر. اوكوندن صوكره كوچوك أسیرعشیرتده مغنیهلر آراسنده دوولمكه وصاچلرندن طوتولارق سوروكانمیه باشلادی ، فقط كندی قیله سنك قیزلرله خرما چكر دكارندن كردناق یایدینی وسازلردن سبت ثوره رك آنه سسندن كیزی ، پول ویمیش مقابلنده صاندینی یرلر ، قایناق باشنده قالان چوملكی خاطرینه كلیوردی .

بركون خلیخاللی چیلاق آقایلرله یرده سورونه سورونه قاچاركن یاقالاندی او قدر دوولدیكه ، نفس آلفه محالی قالادی ..

ایشته بویكجه ، شیمدی ، آچیلر ایچنده كوزلرینی قیادی وشنلكی اونوتارق دالدی ..
 او یاندینی وقت چالی ییغلری توتمه ، افراد صامانلر اوزرینه یتارق اویومايه باشلامشلردی .
 بتون چول ، روحی اوچش بر جسم کی سسسزیدی . توزلرله قاریشان باشی قالدیردی . قولاغنه بر سس كلدی . او دها هیچ بویه تیتربه مش و بویه كوزل برسس ایشتمه مشدی . بو ، یالکز ، برآهدی . بتون طوائف روحده مشترك ویر اولان بو واولیلان او ییخردی و بو سسك بر جسم متروك کی دوران چولك ذی حیات قلبندن كلدیكنی بیلمیوردی . آجیان و یارلاردن یاناق آقایلری اوزرنده قالدی . شیخ ، دوشكندمه كوكسی آچیق ، باشی اوموزینه دوشمش ، اویویوردی . فقط رئیسه نه سر یرنده ، نه ده دوشكندمه یوقدی . برآز اوتده بر آغاك یاندن كچركن اونی طانیدی ، بر سحاب کی سسسز وعادتا قوملر اوزرنده اوچارق یوریوردی . باشندن ایشلمه لی نورتوسی وشدی . بو اورتو وقتله نظر طمی جاب ایدرك قومشو قیله اوزرینه قانی بر آقینه سبیت ویرمشدی . بیلکندن کرانها بونجوق بیله زیکی قایدی ویرده ، داغیلش صو دامله ری کی بازچه پارچه اولدی . اوهمن بونلری طویلادی و نه كوزل ، نه كوزل ! دیه ، سونجیله آغزینه صاقلادی .

یشیل ییلدیزلر تکرار اویاتمشلردی . رئیسه ، یازی قراكلقده برکیك پوستنه صاریش ، قوتلی سیاه كوزلی برآرككه دوغرو آلارینی اوزاتندی . فقط بردنبره اوقله وورولش کی كندیخی بره آتدی . بویه آرالرنده پك آز مسافه قلدینی حالده ، عشیرت قادین و آرکكلرینك دائما یایدینی کی اوکا دوداقلرینی تماس ایتدیرمچككن ، بردنبره یره دوشه رك هیچقیرمایه باشلادی . سونمك اوزره اولان آتشلردن توتن دومانلر عینی شكایتله ، عینی حسرتله هیچقیریرکی ، آغلار کی قیورانیوردی و ییلدیزلر یرلرنده دورامیارق قوپویور ، بشقه بر ییلدیزه التحاق ایدمچككن تحمل ایدمه یه رك سو نویوردی . آغاچلر تیتربه رك ظرفلرینی ترك ایدیوردی .

كوچوك أسیر ، بتون چولك بویه عروج حالنده اولدینی ده بیلمیوردی . یالکز أسیرلری و آفادی او قدر تمذیب ایدن ، اونلری آتش کسیملش شیشلرله دوكن بوقادینك بویه سورونه رك آغلادیننه حیرت ایدیوردی . ایشتدیک آه ، وجودنده حالادویولماز بستمه لره كندرایدیوردی

بوندن صوكره رئیسه ، آرتق تبمه سنه او قدر ظلم ایتم و دیرمكلرده ینان انسانلری او قدر ذوقله سیر ایتم اولدی . کیجه لری هرکس یاندقدن صوكره او وچولری پارچه لیان ، اضطرابلرله خون ایدن قیرباج اوزرنده یارالی برغزال کی قیورانیر ، آغلاردی ...
 سیمو جمال اورده نوسی
 مابعدی وار

(ایرانه) لك اديار كزيتنده حضرت سعدی [*] نك (طبیات) نده منتخب مودر :

اول دفتر بنام ایزد [**] دانا	صانع و پروردگار وحی و توانا
اکبر واعظم خدای عالم و آدم	صورت خوب آفرید و سیرت زیبا
از در بخشندگی و بنده نوازی	مرغ هوارا نصیب ، ماهی دریا
قسمت خود میخوردند منم و درویش	روزی خود می برند پشه و عنقا
حاجت موری بعام غیب بداند	در بن جاهی بریز صخره صفا
جانور از نطفه میکند شکر ازنی	برك تراز چوب خشك و چشمه زخارا
شریعت نوش آفرید از مگس نخل	نخل تناور کندز دانه خرما
از همگان بی نیاز و بر همه مشفق	از همه عالم نهان و بر همه پیدا
هر که نداند سپاس نعمت امروز	حیف خورد بر نصیب رحمت فردا
بار خدایا مهمنی و مدبر	وز همه عیبی منتهی و مبرا
ما نتوانیم حق حمد تو گفتن	باهم کرد بیان [***] عالم بالا

سعدی از اینجا که فهم اوست سخن گفت

ورنه کمالات فهم کی رسد آنجا ۱۹

(سعدی)

[*] ایران شعرا سی آره سنده آثار ادبیه سی ایله معروف بر سپای فضیلت در . حکمت اخلاقه ، مواظطه ، غزایانه و سائر به دائر قوجه بر کلیات صاحبی در . وادی شعر و نثره ده موقع استاذیتی یدی عسردن بری محافظه ایشددر . یالکز شرقده دکل ممالک غربیه متفکر لرلر نجه بیله طائشش برداهی در . حضرت سعدی - آثار قلمیه سی نقطه سندن باقیلنجه - بوتون رقت ، ظرافت ، متانت در ؛ هله کلیاتی محتویاتندن بمضمری مشارالیهك شخصیت ادبیه سنده بر برهان جلی در .

« در شعر سه تن پیمبرانند
هر چند که لایقی بعدی
اوصاف و قصیده و غزرا
فردوسی و انوری و سعدی »

مدیحیه سی (حضرت سعدی) نك ده وصف کاشنی صایلیر . ذوق آشنایان ادبجه سعدی اقلیم فارسك میوه شیرین فیض بخشاسیددر . بعض آثار ادبیه سندن کوستریلهك نمونه لر بیانات واقعه یی تأیید ایدر . مشارالیه ، یوز سنه معمر اولمش و تذکره لرك بیاننه کوره ۶۹۱ سنه هجریه سی شوالنك جمعه کونی وفات ایشددر . بو حساب کوره تاریخ مذکور دن یوز سنه اول قدم نهاده عالم وجود اولدینی تبیین ایدر . تاریخ و قاتی (خاص) : (خ = ۶۰۰ ؛ ص = ۹۰ ؛ الف = ۱) لفظی کوستریر .
رحمه الله علیه و جعل الجنة مثواه

مال آیات

(دفتر - کباب طیبات) ک تحریرینه صانع رحیم و پروردگار کریمک نام قدسیسی ایله باشلارم . اوخلاق ذی‌شانه ، انسانلرده وجه حسن وخلق مستحسن یارادن خدای آدم و عالمدر . مخلوقاتنی حقنده کی لطف و مرهمندن (مخلوق بری اولان) قوشلری (مخلوق بحری بولنان) بالقلره رزقلاندیرر . [مازنی بالقجین قوشنک بالیق ایله تغدیمی کی] . مخلوقاتدن فقیرده زنکینده کنندی رزق مقسوملرینی آلمقددر ؛ حق الهی آناری ایله سیوری سینک و عنقا بیله نصیبلرینی آلیرلر . بحکمة قارنجبه کی مخلوقات صغره محروم المعیشه دکلمدر . چونکه : حضرت حکیم خیر برقوقیو ایچنده بولنان طاشنک آئنده کی قارنجبه‌نک احتیاجنیده علم غیب‌ازلیمی ایله بیلرده رزقنی احسان بویورور . جناب مولی ، کمال قدرتنه دال اولتی اوزره (نطفه) مایه انسانی و حیوانی دن ذی‌حیاء وجودلر ، قامشدن شکر ، قورو (خزان سیده) بردالدن یشیل یاپراق ، مرمردن صو ، حصوله کتیردیکی کی آریدن طاتلی بال ، خرما چکر دکندن ده کووده لی (قوجه) خرما آغاجی یتیشدیرر . خداوند متعال ، جمله موجودات و مخلوقاتدن مستغنی و اشباح و اجسادک هپسنه صاحب شفقت در . - بوالطاف مخصوصه ربانیه اوزرینه - کیم نعم جلیله خدایه قارشی وظائف عبودیت و شکرانی ایفا ایتمز ایسه آخرتده صفرالید قاله جغنی درخاطر ایدره ک یانسین یاقیلسین . بناء علی ذالک ای بالجمله نقصان صفتلردن منز و مدبر کافة امور ذوالجلال ! ملائکه مقربینده داخل اولدینی حالده بوتون قوافل عبادک حق حمد عظمت‌دار کی ایفاده عاجزددر . قولک سعدی تذکار آلاء افدسک خصوصنده عقلی ایردیکی قدر سوز سوبله یه بیلدی یوقسه اذکیاء امتک مفکرة منورہ سی بیله او دقائق ادرا کدن عاجزددر .

نور العبد

[**] معتبران لغاتدن فرهنگ ناصری (ایزد) کلمه‌سنک (خیزد) و زننده اوقونماسی لزومی

کوستریور .

[***] مقربین ملائکه کرام عربجده (کرویان) صورتنده اوقوندیغه کوره بو مصراعده

ضرورت وزن مساحمه سی وارددر .

آنادولوده برکانت

سومنه بازار داغلر و زلزله لر

ایکی، اوج آی اول شدید یه صارصینتیلرله او و کوکلیری خراب اولان ارضروملیلر بودفعه دهامدهش، نجیع وقایعه قارشولاشدیلر: غزت لرك ویردکاری خبرلره کوره ارضرومک درت قضااسند. صاعلام کوی قالماش کبی در. بالخاصه زلزله نك اُك چوق قهرینه اوغرایان پاسینلر و ملحقاتی اولمشدر. انقاض آلتنده قاهره اولنلرك صایسی ۲۱۰ نه بالغ اولور. [۱]

«ارضرومک آنباری پاسینلر، باغچه سی طورتوم قضا لیدر» دییه بر سوز واردرکه بوغدا ی آرته کبی مواد غذائیة نك پاسینلرده مبدولاً یتشدیکنه تلمیحدر. ایشته حوالینک بویه قیاض بر یرینی حرکت ارض تخریب، خاک ایله یکسان ایشی.

فی الحقیقه پاسینلر الشکرد اوواسندن صوکره قوه انبایهجه ایکنجی درجهده کلیر. بیک کول داغلرندن کن آراس چاییله (پاسینلر چایی) جوار داغلردن طوبلانان حسن قلعه چایی اووانک اورته سندن آقار و اووا بوادی بویجه اوزار. ایکی قسمة آیریلور: غربده قالان قسمة حسن قلعه اوواسی دینور. طولاً ۷۰ عرضاً ۸-۱۲ کیلومتره وسعتند. ۱۶۰۰-۱۸۰۰ متره ارتفاعةنده در.

ارضرومدن قارص، دلی بابا بوغازی واسطه سیله - وان، بازید حوالیسنه کیدن مهم تجاری وسوق الجیشی جاده لر پاسینلر اووا - وادی طریق طبعی سندن کچر. پاسینلر اوواسنده حسن قلعه

[۱] حسن قلعه حرکت ارضنک احتمائاتی: [صوک تلغراف غزته سنده ارضروم مبعوثی رشدی باشانک نشر ایدیلان قیوداتی ۱۲ حزیران ۱۳۴۰]

پاسینلرده تماماً خراب اولمش ۳۴۶۳ خانه قسماً خراب اولمش ۱۳۱۲ خانه واردر. وفات ایدمن ۲۱۰ نفوس تلف اولان حیوانات ۵۳۹، بو زلزله دن آجیقده قالانلر ایسه، ۱۵۳، ۳۱ نفوس، آجیقده قالانلر حیوانلر ایسه، ۵۸،۲۰ قدردر. زلزله نك (شارمانی) جبهه سنده کی ضایعاتی تماماً خراب ۲۷۳، قسماً ییقلمش ۹۲۷ خانه، آجیقده قالان ۳۲۰۰ حیوان ... حسن قلعه ده ۱۸۰۰ سنه لک بر قلعه نك برجلری خراب اولدیفی کبی، سکیز یوز سنه لک چوبان کوپرینس نك بر آغنی ییقلامشدر. زلزله یی حالت بک اوج منطقه یه آیریور، پاسینلر، خنس، نارمان قضالری.. زلزله نك مرکز ثقلتی پاسینلرک خراسان ناحیه سیدر. قاجه نك اُك قورقونچ طرفده ولی بابا بوغازنده اولمشدر. دوز اووا ایچنده بردنبره یوزمترو ارتفاعه چیقان بوداغلردن ایکی مبرو مکعبنده طاشلر فیرلامش، اورادن یوله دوشمش، یوله ۳۰،۵ لک مره مینک تخریباتی قدر بر بوشاق آچمش، دیگر طاشلر دره ایچنه دوشمشدر.

ارضروم شهری ایچنده وسالچوق آبداتندن جفته مناره لر دن برینک شرفه سندن یوقاری قسمی خراب اولمشدر. ایسه بناسنک برقاچ دیواری چاتلامش. شهر ایچنده خصوصی بنالرده ده اوافق تفک چاتلاقلر واردر.

قصبه سیله کو پروکوی ، اسره قوم ، مندوان ، مشکی ، صنامر ، خرسان کی غایت جسم ، منتظم کویلردن ماعدا آلتشی متجاوز کوی موجودکن حرب عمومی مصائبه اذ زیادہ ہوا ووا معروض قالدیفندن بی ہی اسلام کویلری تشکیل ایدن معمورہل برریغین حاله دوشمش اھالیسنک قسم اعظمی چولوق چوجوق ارمی کوکالی قطعہ لری طرفندن قلیچدن کچیرلشدر . پاسینلرک هواسی صاغلان ایسده قیشی شدیددر . اوواده سکوددن باشقه آغاجده یوقدر .

یراوینامه سنک سبیلری میاننده تحت الزمین جسم طبقات چو کوتیلریله تکتونیک یاخود [Diastrophisme] حال سکونده بولان یانار داغلرک فوران واندفاعنه اشارت مقدمه اولان رجفہدن بری مفروض سبب اولسه بیله دیکری بیکلرجه دفعه مشاهده ایدلمش بر وقعهدر . شوخالده نزللات ارضیه ایله یانار داغلرک صیتی بر مناسبتی اولدینی ظاهردر . مملکت مزده فعالیت حالده یانار داغلر یوقدر . بونکله برابر مقدا بر چوق برکانلر محیطلرینه قیزغین آتش سیالہ لری صاحبقدہ ایدیلر . بناءً علیہ مملکت مزده خصوصیلہ نواحی برکایتده کی حرکات ارضیه یی هر حالده یر آلتنده کی ماغما طبقه سنک آز چوق تغیرینه عطف ایتمه من معقول اولور .

آنادولوده کی نزللات ارضیه - معالاف تورکاردن باشقه - بر چوق علم الارض عالمی طرفندن تدقیق ایدلمشدر . تورکجهده اوافق بر اثر ، بر مقاله اولدینی حالده اوروبا لسانلرنده یازلمش بر چوق اثرلر وارددر . خصوصیلہ فرانسه انجمن دانشی طرفندن مظاهر مکافات اولان مشهور برکایت متخصصلرندن متواف دومونته سوسک حرکات ارضیه جوغرافیایی اثرینک آنادولویه عائد بر فصلنده بو حادئات عام نقطه نظرندن لایقیلہ تدقیق وتصنیف ایدلمشدر . بز بوراده شمیدیلک یورد مزده کی مشهور برکان باجالریله بولونقلری یرلری قیصه جه اشارت ایتمکله اکتفا ایدمکچس .

وطنمزی تشکیل ایدن آنادولو یاریم آداسی ؛ اوچونجی ژه اولوژی زماننده - نسبةً اذ یکی بر زمانده - کره مزک تاریخ حیاتی تشکیل ایدن شدید بحران و اختلاللردن صوکره : یوزینه بوکونکی شکلی ویرن التوات آرمه منده وجوده کان و آلپلردن هالایاه قدر امتداد ایدن کنج داغلر زنجیریندن بر خلقه اولان دنیسارید - طورید منظومه سنک جانبدار ایکی قولنک تضییقه یاریم آدانک نومه سنی تشکیل ایدن آرکتهن صخور وسطی ۸۰۰-۱۰۰۰ متره ارتفاعنده یوکسله رک صولردن قورتولمش بر یایلیه انقلاب ایتمشدر :

اورته یایلا

بو یایلا ؛ شرقده ژه اولوژی بنیه سی دها باشقه دیکر یوکسلک بر یایلیه (وسطی

ارتفاع ۱۵۰۰-۲۰۰۰ متره) فاصله سز بیتشیکدره یوکسک یا یلاو یا اوست یا یلا دیه سیله جگمز اضرورم یا یلا سی .

کوجوک آسیناک بویایلاری انهداملره کسيلمشدرد . التوالر شمال وجنوبده غایت ظاهر اولدینی حالده اندفاعی ارتفاعلر شرقده وغربده قاریشوق کتلهلر تشکیل ایدر . بونک ایچوندرکه آنادولونک الک زیاده برکایت ارضیه معروض اولان ساحه لر ده بورالری در . عمومیه اعتباریه آنادولونک یکی تشکل ، مفرط ارتفاع ، انهداملرینی خلاصه غیرطبیعی وضعیتی نظر دقه آلان مشهور فرانسر ارضیونندن متوفا دولاباران یاریم آدامزک هنوز مستقر برحال اکتساب ایتدیکنی قید ایدیور .

شوخالده مملکت مزده کرک طبقه لره قائمه ، چوکمه سی نتیجه سی تکتونیک ، کرک برکائی حادثانن متولد وقایع وحرکات ارضیه هر آن انتظار ایتهمز لازم کلیور . یاریم آدامزک بلکه ده انسانک شاهد اولسی ملحوظ بولنان دردنجی زمانده وقوعه کان ونازه شید قطعه سنک (آدالردکزی) انهدام وانحطاطیله نتیجه لن آدالردکزی نه مجاور اولان غربی آنادولوساحلری - خصوصیه ازمیر ولایتی - برچوق برکائی حاناتک صحنه سی اولمشدر . بوساحلک هر یرنده صیجاق صومبلری فیشقیرمسی سطح ارضک ماغما طبقه سیله یک اوزاق اولدیغنی کویسترر .

بوحوالیه اساساً یونانیلر نواحی محترقه [قانا قومهن] اسمنی ویرمشلردی . صوک دفعه ازمیر - ساقز منطقه سنده وقوعه کان شدید حرکت ارضلر بو مملکت طوبراقلرینک نه قدر آزاناب اولدیغنی آکلاتیر .

آنادولونک اورتیه سنده ده یک مشهور بربرکان واردرد: أرجیاشر (أرجیش) داغی ۲۹۶۲ م . بوکون سونمش مکمل بریانار داغ انودجی اولان أرجیاش یک یاقین زمانلره قدر حال فورانده اولدینی بوحوالیه قوریلان حکومتلرک مضروب سکه لرنده فتحه سنندن آتش چیقان بر رسمک منقوش اولمه سیله ثابتدر . سترابون کیجه لر دی داغک تپه سنندن آتش چیقدیغنی ذکر ایتمکده در . بوکونکی اوصولو کورینان أرجیاش سلجوقیلر زماننده اندفاع درجه سنده برصدمه ایله قیصرینک یرنده قساره شهر ی ایله جوار ی کاملاً خراب اولمش وبوخرابه نك شمالنده سلجوقیلر قیصری شهرینی بنا ایتمشلردر . صوک دفعه (۱۸ تموز ۱۲۵۱) صباحه قارش ی باشلایان شدید برحرکت ارض ایله شهرک برچوق بنالری ییقلدیغنی کبی جوار کویلر کاملاً خراب اولمش تقریباً ۶-۷ یوز کیشی انقراض آلتنده قاهره قازیلشدر .

بوندن صوکره کاملاً صخور برکایت دن مرکب اولان قونیه ده قرهجه داغ کلیر . اشبو داغ اوزرنده (۶۰ ک.م طول) مکه ، دوسول ، ایشیقار تپه لری برر قرا تهردر . دوسول تپه سندن مرکبات کبریتیه چیقار .

یوکسک اوست یایلايه کهنجه: بورالرده پک کنیش ساحه لر اشغال ایدن لاو اورتولری بونلردن اوزاق اولمایدان مخروطی شکل باجالر ، اراضینک آلت و اوست اولان منظره سی و قیله بورالری نکه نه مدھش فعالیت برکایت نکه مرکزی اولدیغی کوسترر . فی الحقیقه یوکسک یایلا عقدہ سنده ارتفاع نسبیسی اعتباریله دنیانک الک یوکسک برداغی اولان آزارات بر وولقاندن باشقه برشی دکادر . [۱] کذلک وان کولنک شالنه دوغرو تاندوره ک (تورکجه اصلی تاندر) آلا کوز ، سبحان ، غریبنده نمرود داغ لری ده برر برکندر .

وان ویتلیس ولایتی روسیه حکومتی حسابنه کزن برارکان حرب میرلواسی تاندوره ک داغی ولولری شویله آکلاتیور :

« تاندورک داغی شمال جبهه سی جنوبه نسبةً دها زیاده تومسکلیدر . لاولرک بجرالری بوجهته قارا کنه ، طوتاغه قدر امتداد ایدر . لاولرک الک بویوک بجرالری جنوب مائله سی کاملاً احاطه ایشدر . بوجرالر حوری تپه سندن باشلايه رقی قرق ورستلک (بر سطح احاطه ایدرلر . بومنطقه ده کرک یایا ، کرک آتیلرک حرکتی پک محدود استقامت لوده ممکندر ؛ بو استقامت لری ایران کوردلری پک آبی بیلیرلر . »

سبحان داغی حقه ده شوبله دیور :

« سبحان طاغی وان کولنک شمال ساحلنده الک کوزه چاربان یوکسک تپه در . بو طاغ پک اوزاق مسافه دن کورولدیکندن بوحوالینک اشارت قله سی تعبیر اولنور . تپه ۱۳۷۰۰ قدم ارتفاعنده در .

بونک تپه سنه چیقماق کوچ دکادر . ذروه یه قدر حیوانله چیقيله بیلور . عودت ایچون ایکی ساعت کافیدر . [۲] سبحان طاغی تپه سندن کوردیکی منظره یی ده شویله آکلاتیور :

« صوک بهارک ایلول و تشرین اول آلرنده بوراده اکثر با براق هوالر دوام ایتمکله بویله برکونده بوتپه دن غایت واسع ، زنکین برمنظره سیر ایدیلور .

[۱] آزارات و آرخاش یانار طاغلرینک اهمیت لینه بناءً بولری دها مفصل آریجه بر مقاله ده عرض ایده جکز .

[۲] روس جنرالی ایلول ۱۸۹۸ آلمان پروفسورلر دن به لقی ایله برابر بوداغه درت ساعتده چیقيله بیلمشدر .

جوارده رؤیته حائل اوله جق هیچ برعارضه بولندیغندن، دوت جهتی ، غایت کسینک دیک بولندیغندن تماشا کر ایچون افق مرینک وسعی شایان حیرت درجه در : بر جهتدن جسیم وان کولی ، دیگر جهتدن هان کول تسویه سنده ملاز کرد اوواسی دها صوکره ۱۲۰-۱۵۰ کیلومتره قطرنده بردآره محیطی سلسله جبال چویرمشدر . بو تپه دن راصد عموم وان ، بتلیس ولایتلی منطقه سی کورور . سبجان طاغنک قارلی پوشیده سی آنجق حزررانده قالقار . بو تپه نک قاعده سی ۲۰ ورست قطرنده تپه سی جزئی کسینک منتظم بر مخروط شکنده در . قرآره بر ورست قدردر . یانار داغک اک یوکسینک نقطه سی وان کولندن ۲۰ ورست مسافه ده در . لاورجرالری شمالده ملاز کرد اوواسنه قدر ممتد دکادر . آنجق یارامش - سوان دولی کویلری حذالرینه قدر امتداد ایدر . غریبه اوران غازی کوینه قدر کلور . جنوبنده نورشنجق ، سبجان ، حوزیر ، پیدناقوم کویلرینه قدر آقشددر . شرقده صاری صو کچدینه قدر کلور . هر یرده لاورجرالری قولای کچله مزسده سبجان داغندن

نسبة قولای کچیلور . [۲]

بوجوارده نمروود داغی ده اسکی بر برکاندر .

آراتاک غریبنده ارتفاعی نسبة آز برکانی مخروطلری حاوی بر سلسله تمادی و صارب دیواریله آجیازین حوضه سنک صحرالریخی تحدید ایدر . باشلیجه تپه لری : چنککل ، بریلی داغدر ، (۳۰۰۰ م) .

ارضروم یا یلاسینک شمالنده جنوبنده اولدینی کبی (بالان دوکن ۲،۱۴۰ م) چوق یوکسک بر کتله واردر : کاوور داغی . بو برکانی سلسله ، صولرک هر طرفه انشعاعنه مرکز اولوق حسینله بیک کول داغلری ایله مقایسه اولونه بیله جک بر عقدده نقطه سی اولدیغندن چوق اهمیتلی در : قارا دکزه اینن طورطوم صوینی کاوور داغنک شمال سطح مائلندن کایر بالآخره بر چوق چایلر آلابق بویور .

طورطوم چاینک گذرکاهنده تشکیل ابتدیی شلاله (بر عتیقک اک شایان نظر) بدیعه لرندن بری در . بعضاً اوچوز متره یوکسکلکندنده لاور دیوارلری آره سنده درین دربندلرده وادیلر وجوده کتیرر .

کاوور طاغنک جنوب شرقی سنده ایسه آراس ، قورا ایله حزرر کزی مائله سنه عاندسیلر

[۲] وان ، بتلیس ولایتلی عسکری استاتستیک : مترجی محمد صادق ، ص ۲ ، ۹ ، ۱۴

آقار . خلاصه ؛ بصره کورفزینه دوکیان فرانک آنا قایناغی ؛ جنوبده قونتر فورلرندن طوملی (دوملی) طاغ (۲۵۷۰ م) اوزرنده در . بوحوالینک بوتون منبعیری کلسی طاغلرک خزینهلرندن حصوله کلدیکی حالدیه بونک بوکاری بوفیر ، تراخیتدن طوغار ، صوی طو کدیره جی درجه ده صوووقدر . (۳،۳) .

خلاصه ارضروم اوواسنک اطرافنی چورهن طاغلرک اکثریسی منشأ اعتباریه ناری دره . ذروه لر اوزرنده منتظم بر حالدیه معدن کوپوکلرندن جروف تشکل ایتیش مخروطلر کورولور . فقط لاو آقتیسی نادر در . بوجهتله آارات ، تاندوره ک ، سبجان ، حتی ألا کوز طاغلرینه بکزه مزلر . ألا کوزک لاو جریانی محیطاً ۱۵۰ کیلومترده دن فضله در . بو برکانلرک اک یوکسکی ، اک شایان دقی ارضرومک شمال غریبیسنده کاوور داغی سلسله سندن یوکسه ان زهحیق طاغیدر (۳۱۸۴ م) . وهزوو وولغانی تخطر ایتدیرن غایت کوزل بر شکل مخروطی یی حائر در . بو طاغک استناد ایتدیکی زمین (ارضروم یا ییلاسی) ایسه ۱۱۰۰ متره در .

زهحیق طاغی تماماً متحرک کولاردن مرکب اولسندن ناشی چیقه سی جوق زحمیلدر . باجاسنک اورته سنده وهزوو کندن ده جوق بویوک جروف معدنیه دن متشکل مخروطی کورولور .

زهحیق داغی مجاورته لرک نبالاننک انتاشنی کجیکدیرن ، اولره ایراث خسارایدن شمال روزکارلرندن خارجی جدارلرله مرکزی مخروط آردسنده کی خلقه کوچوک وادییه سپر تشکیل ایتدیکندن حوالینک رنکجه اک بارلاق ، نوعجه اک زنکین چیچکلری بوراده کورولور . کورولیورکه ارضروم (۲۰۶۵ م) وجوارینک اراضیسی برکانی در وشهرک تاریخنده بر خلی حرکات ارضیه مدهشه یرطوتار . اک مشهور ناحیه سی (ارضروم ۲ ساعت مسافده) ایلجه قصبه سی معدن صولرینی حاویدر .

استانبول - مزوی ۲۳-۲۴ ایلول ۱۹۲۴ م . شرف

شیخ شامل

بواسمی ایشستمین یوقدر . شامل آکیلدجه قافقاسیا جانلانیر قافقاس دوشونولدیجه شیخ شامل یاشار . بوایکی کله هر زمان ایچون مترافقدرلر .

جهانک عصری ومترقی لسانلرندن - السنه شرقیدن غیری - هیچ بری یوقدرکه بو زنکین اولکهدن وبو قهرمان شخصیتدن بحث ایتمش بولنمسون ، بتون کتبخانه لرده مختلف لسانلردن یوزلرجه حق بیکلرجه اثر بوله بیلیرسکیزکه یالکیز و یالکیز بونلرله تزین صحایف ایتشلردر . بنده بو کونکی مقاله می ، بزدن اولدینی حالد بزه مجهول قالان بو شخصیتیه حصر ایدیه جکم . واقعا مضمون بیوک و یک واسعدر . قافقاسیانی کوسترمک وشاملک اوتوز بش سنه ک مجاهداتی یاشاته بیلیمک ایچون اساسلی تدقیقات وجلدلرله مؤلفات کر کدر . او وقایعی بر قاج محیفه یه صیغدرمغه امکان یوقدر . مقصد من بومقالرله او بیوک شخصیتی سلاملاق ، وسعتمز نسبتنده طویلادیغمز موثوق معلوماته استناداً اخلاق وعاداتی ، طبایع وحرکاتی حاکی وقایعی مختصراً جمع وعرض ایلکدر .

چونکه او قساعتده یزکه قفقاس مجاهدانک سری شاملک شخصیتنده مندمجدر . شاملک عزم واراده سی ، شدت و سیاستی ، دیانت ومتاتی اوخوارقک منبعیدر نه صارب داغلر نه ده سرت داغلیر ، بو اثرک مؤثر حقیقیسی دکدرلر : اصل صانع او بوکولیان بولاد نیچدر .

شیخ شاملک - که بر غلط معروفدر - اصل اسمی امام شمولدر . قارلی شاهقهرله ، براق شلالرله ، یشیل اورمانلرله کوچوک فقط معمور شهرلر مملکتی اولان اواساطیر دیارنده ؛ قفقاسیاده دوغمش قفقاسیاده بویومشدر . بودیارک سکانی عرق ایضک یک اینجه وکوزل انسانلیردر . دیه بیلیریم که ، طبیعت ، قفقاسیایه هر قسم زوت وحسنندن مبدولاً بخش ایلشدر . معدنیاتیه جهانک اک ثروتلی بر قطعده سی اولدیغنه شبه یوقدر . بورلردن استفاده ایدن بوکون روسلردر . آنلرک هر زمانکی یاغمه لرینه رغماً ینه زنکین قالان قفقاسیایک بیوک قهرمانی بالعکس فقیر ایدی .

شامل ، حیانتنده آلتون وکوش نامیله مزینات قوللانماش ومحافظه ایتهمشدر . کوچکلکندنبری ساده وبسیط یاشاردی . یکرمی بش یاشنده مملکتی اوغرند مجادله یه

شیخ شامل

آیلدی زماں بولسک بوی ، وشدید اجرا آتندن باشقه مدار تفوق برشیئی یوقدی .
 یالکز چوققلغندبری چالاک و خودی ، پک کوزی ، وقیرلیان عزمیلہ آرقداشلیرینه تفوق
 ایدن شامل ، مجاهدانہ اشتراکله عین موقی محافظہ ایلشدی . او ، سپورتمن بر وجودہ
 مالکدی ؛ صولاقدی . سلاحری صول ایلہ قوللانیردی . کنجلاکنده آتلا دینی مسافہ لری ،
 آشدینی مانعہ لری ، طیرماندینی ارتفاع لری ایوم تنظیر ایدہ چک قفقاس کنج لردن کیمسه
 چیقما مشدر . بونلر قفقاسیاده اشارات متینہ ایلہ مرصوص و خاطرات مقدسه قیلندن
 محفوظدر .

صرمه و کموش مصعالتہ دونامش قفقاس غضنفر لربنک ایلریسنده شامل هر وقت بر
 شکله کورونوردی بیاض کیر ، بیاض آتہ بینر . سلاح لری ده بیاض فیل دیشیلہ
 سوسلردی . سیاہ آنجق آتمش یاشنده اسیر دوشدیک کون بورونمشدی . واولنجہ قدر
 صالندن باشقه هر طرفی قرارمش قالشدی .

شاملک دوام ایدن مجاهدہ سی ہب مصائب و مزاحلہ مالامالدر . آنک شخصی حیاتی
 قفقاس فدا کارلغنک معیاریدر . او فدا کارلقلرینہ حرمة درکہ قفقاسیایہ امام انتخاب ایدلمش
 ایدی .

امام دیمک حکمدار دیمکدی . شامل پک سودیکی مملکتنک استقلالی اوغرندہ ،
 مالی افراد عالمہ سی حق جانی فدا ایلشدی . وفانده وجودندہ اوتوزہ یاقین یارہ ایزی
 بولنمشدی . بونلر میانندہ کوکسفی دلہرک آرقسہ چیقمش قوجہ موثریق سنکوسنک ایزی ده
 اکیسک دکلدی . او یارہ یی مجاهداتنک ایلک سنہ لرنده کمری قلعه سی محاربہ سندہ آلمشدی .
 بورادہ نہ صورتلہ یارالاندینی کندی آغزندن نقل و نثیت ایدیلن شکله یازیورم :
 « محاربہ نک حوک کونی آقشام اوزری ایدی دشمن قلعه نک کنارینہ قدر صوقولدی
 بزده قیلجلریمزدن باشقه قوللانیلہ جق سلاح قالماشدی . بورادن قورتولوق ضروری
 ایدی . فقط قلعه دن چیقان درحال شہادہ قاووشیوردی . هرکس قیلنجہ صاریلوب
 ایلر لیوردی . نہایت غازی محمدہ شہدلر صرہ سنہ کچدی . قلعه ده برایکی کیشی قالمشدق
 آرتق صرہ بکا کلدی ، قیلیچی چکدم وائلہ صاریغملہ صبقی صبقی باغلام برائلہ ده خنجرمی
 چکدرک دشمن صفی اوزرینہ هوللاندم وبتون قوتملہ صالدریمہ قویولدم . او صرہ ده بر
 موسقوف نقری اوزریمہ آیلدی ، قیلجملہ قارشیلادم فقط سونکی کوکسمده قالدی
 محراب — صای ۲۵ ، فورمہ ۳

سرعتله برآلمه سونکی بی چیقاردم و یوله دوام ایتمدم. اوزنالتی قرارمشدی، روسلرله بربریمزه قاریشمشدق، متادیاً طاعنه طوغری یول آلمغه چالیشدم و کمرینه باقین بر مغاره به صیغندم هوا پک صوغوقدی؛ یاره مدن چیقان قان برمدت ایچون بی ایصیتمغه یارییوردی. نتیجه ده آرتق پک خالسز قالمشدم. بروقت صوکره ریلر کلدیلر، بی بولدیلر و کویه کوتوردیلر یارامده قان دیمشدی. فقط نفس آله میوردم. ایرتسی کون جراح لر کلدی یاره می تمیزله دیلر اوزون اوزادی به صار دیلر، اوزمان راحت ایتمش اویوموشم برمدت صوکره اویاندم والده می باشی اوجومده بولدم کندیسندن ا کندی وقتک کچوب کچمه دیکنی صوردم. آغلا ی و اویو یالیدن بری قاچ نماز وقتک کچدیکنی آکلاندی مکر کونلرجه بهوش قالمشم، ایشته تحدیث نعمت صورتیله سویلیوردم، حیاطمه قضایه او کونلردن باشقه نماز بر اقامدم. »

دیمک شامل سبک بر ایمان واعتقاد صاحیدی او الله قلیله صارلمش بتون مزاحم ومشکلاتله برابر فرائض دینیله سفیده مکمللاً یامش بر معتقدی. هیچ شبهه سز الله تودیع مقتدرات ایتمش و او مشهور ثبات و جرأتی آندن استعانه ایلشدی.

شما ملک مجاهداننده کی قانلی وقعه لر بی نه یه در، او خارقه لر ابداع ایتمک قهرمانقلر کوسترمک وقوربانلر و بر مکله یشامشدی. اولادلرینی، رفیقهلرینی، اقربالرینی ارقداشلرینی هپ بو اوفرده سرمشدی. قدرک اوکا تقدیری متادی فدا کارلقدی.

داستان غزاسی هپ خوار قیله مشحون بلاریب اهمیت و قیمت اعتبار یله ده بر بردن اونستوندر. نارنجک پک اچقلی صحیفه سنی تشکیل ایدن احلکوح محاربه سی شویله جریان ایتمشدی : روسلر احلکوح موقع مستحکمینی اوزون مدت محاصره ایتمشلردی. قانلی محاربه لر منارکه لر باصقینلر یامشلردی.

قلعه ده کی موجودک آزاله سنه جیبه خانه نک توکنمه سنه اچاغک شدتلی تأثیرینه رغماً شما ملک عزیمیه ثبات ایدیلوردی. بعض انلر اولمشدیکه مجاهدین تسلیم اولغنی قرارلشدیررکن شامل ایلک آتشی کندیسینی اچقله محصوریتی ثباته تحریک ایده رک قرار ی قیریوردی انک ایچون ثبات الزمدی.

ایشته بو عزیمله درکه روسلرک یالکمز بوموتعه یابدقلمی اون التی هجوم پک قانلی بر صورتده بوسکور تلمشدی. صوکره اویله آنلر کلدیکه موزیق هجومی آرتق توقیفه امکان بولنه میوردی، هر طرف کشف دومانلرله بوغلیور. شما ملک قیمتدار نا ئبلری قانلر ایچنده چرینیوردی و هر نائبده امامک حضورنده تسلیم روحی اوزلیوردی.

بووقایع بك اجی تابلولردن مر کبدر. هله موقع مستحکم قوماندانی طایفه نك افولی
هپسندن آجیقیلدر. قوماندان قولندن یارالانیور و قولی قیریلدور. فقط بویله برآنده قولنك
قریق اولمهسی برانكل تشکیل ایتدیکنندن بالذات قریق قولنی خنجر یله کسهرك محاربه سنه
دوام ایدیور ونهایت قان ضیاعی کندیسنی بیتاب یره سرنجه انتقامنی المفی شامله وصیت
ایدهرك وفات ایدیوردی .

شامل بوقهرمانلرهمی یوقسه شمدی به قدر ثبات ایدهن قلعه نك صوك آنه می آغلامق
ایجاب ایتدیکنی بيله میوردی، هرکس الیه کچله مدافعه نفس ایدرکن قادینلرده طاشلرله روسلره
قارشى صالديروردی . فقط چوق کچمه دن بنالر، قلعه لر ییقیلدی ، و اوپلا دیندی روس
چیزمه سی هرشیی ازدی مجاهدینك سنسلی کسملش روحلری سهارانه یو کسملش جسدلری ده
انقاض آره سنه سیرلشدی . شامل صوك دفعه یاره لی تپهن باقارکن ، نه رفقاسندن نه ده
عائله سندن کیمسه قالمه مش انجق بیوک اوغلی کوچوک غازى محمد شهدا آره سنده یاره لی
یاتیور. بدرندن روسلره قالمقدنسه کندیسنی دریه آنمه سی رجا ایدیوردی. حالبوکه شامل
بو حالده بيله اعتدالی بوزمادی، چکدیکی اضطرارلره رغماً اوغلی ده صرته آلدی وانتقام
اوازه سیله دریه آتیه رق آج ویان ، چیچستانه دوغری یوللاندی . هرکس امیدنی
کسمشدی بوحرکتک برنجات امیدى قالمدیغنه قانمشدی مع هذا شامل هرشییه رغماً قورتولدی
چیچستانده تکرار تشکیلاته باشلادی و اوچنی برسنه صوکره اوکونه بکزه یین برکونده
الشمش بیک موجودلی برروس اردوسنی اورمانلرده برقاچ ساعت ظرفنده قیلچدن کچیرمکه
آلدی (احلکوح) محاربه مشوممه سی شاملک حیات مجادله سنده بیوک انقلابلرک مبدئى
اولدی آنجق نتیجه سنده شامل عائله سندن کندیسنى و یاره لی اوغلی غازى محمد دن باشقه کیمسه
قورتلدى. ایکنجی اوغلی جمال الدین اولجه محاصره ائساننده یاپیلن متارکده آنجق مجاهدینك
راحتنی تأمین ایچون هیچ سومدیکی وسومه دیکی روسلره رهینه اوله رق ویریلشدی .
رفیقه سی (جوهره) و کوچوک اوغلی (محمد سعید) شهیددوشمشلر، همشیره سی (مه سده و)
اوازاقده اولقله برابر قلعه دن کیمسه نك قورتولامادیغنی دویونجه برادرینك شهادتندن
دویدینی تأثر شدید اوزرینه ماموی صوبه آتیه رق انتحار ایتشدی . ظن ایتم که تاریخده
برسردار، ملتی و ملتداشلی ایچون بوندن ده ا مبدول قوربان ویرمش بولسون ! مع هذا
شامل ده ایلری واردی و کوره کوره ، بيله بيله پک آجی فدا کارلقلره قاتلاندی .
جمال الدین روس مکتبلرنده روس سرایلرنده اوزون برزمان قالدقن صوکره

شاه‌ملك یدنده بولنان كورجی خاندانی وروس جنرال‌لیله مبادلہ ایدیلشدی. فطرة ذكى تحصیلاً دمه عصری اولان بوكنج‌فی بر حسابله دوشونبور، روس قدرت و عظمتی یاقیندن كورمش و تدقیق ایلشدی. شمندی ده پدربنك حضورینه بیوك الایلرله كتیریلیركن جبهه لر كزدرلمش موجودكوسترلمش بتون قوتلر او كنده تشهر ایدیلشدی. او بوايكي نسبت قبول ایتمز و ضعیف دوشونمككه متدهشیدی بوندن ناشی پدربله كورشیدیكی ایلک آنده بك فضله استعجال كوستره رك روسلرله او بوشمنی درمیان ایتدی. بو آجی خطاب حضور نوابده شاملی اغصاب ایتدی و در حال او غلنك اعدامی امر ایلدی. چونكه بردستور قطعیمی واردی روسلره بویون اكلك تكلیفی جسارت ایدنلرك كله‌لری جلاده تسلیم اولیوردی. بوتكلیفی ایسترسه اك سودیكي سنه لرجه حمرتی چكیدیكي اوغلی ارتكاب ایتسون و صمیمتله صرف ایتمش بولنسون جزاسنی كوروردی. نوابك التماسی جمهورك تهییجی بو اعدام جزاسنی انجق مؤبد نفیه تبدیل ایده بیلیدی. زواللی جمال‌الدین شاشمش قالمش متأراً منقاس‌سنده تورم ایدرهك آخرته انتقال ایتمشدی. بوكا بكنزه برسیله شاملك كندیسنده تطبیق ایتدیكي دهشتلی بر جزا واردركه آنی ده بو وسیله ایله اكلامه دن كچمه لم.

چچنلر هر زمان ایچون طبیعه حساس زمانه كوره اختیار حیلده صاحب اختصاص اولورلر. بركون روسلرك ملحوظ تعرضلری كشف ایدرهك شاملك نزدینه هیئت مرخصه اعزام ایدرلر. اوزمان شامل كورجستان حدودنده بیوك بر تعرض احضاریله مشغولدی. بورادن قوت چكمه یه امكان كورمه نیجه هیئت شاملك والده‌سندن اوغلی نزدنده روسلرله او بوشمه‌لری ایچون بر مساعدده استحصالی التماسه تشویق ایدرهك وقایع نجغزی اقناع ایدرلر زواللی اختیار والده مصالحه یه قیو آجق قفقاسیایی روسلره قایدیرمق دیمك اوله جغفی او غلنك ایشنه مداخله ایتككه او پولاد اداره‌ی خردخو اش ایده جكنی درك ایدمه‌یه رك او غلنی یانه چاغیرته رق صاف و غافل كندیسنه بعض تكلیفات درمیان ایدرهك شمندی یه قدر شاملك او كنده بوجراتی كوستروب صاغ قورتیلان كیمسه كورولمه مشدی.

شاملك وضعیتی مدهشیدی بر طرفده والده‌سی دیگر جهته‌ده تطبیق ایدیه كان بر قانون دائمی واردی، بونلرك هانكیسنه قیقمق كر كدی.

شامل والده‌سنگ تكلیفه شاشیرمش هیچ جواب ویرمه دن چیمشمشدی او یله بر قرار لازم دیمكه بوندن نه وجدانی عذاب دویسون نه ده دینی بر عقابی بولنسون بونك ایچون جامعه التجا ایتمش و اوزرینه قیوی قایدیرمش ساعت لرجه استغراقه دالمش فقط بر تورلو.

قرار ویره مامشدی . بقتة وقوع بولان بوحال شایع اولمش وافکار عمومی بی تحریک ایتمش و کیتدکجه متزاید برتهالکله خلق جامعک جوارینه دولمشدی . هر کس حالدن بی خبر کندی فکرینه کوره سوزسولمکه باشلامشدی، اوزون برانتظاردن صوکره قبول راجیلدی . امام شامل قیزارمش ترله مش متدهش کورندی و غلبه لغه دوغری ایلروله یرک خطابه باشلادی والدسینه جزا ویرلمسنگ کباژدن اولدینی قانونه مخالفتک ایسه امکانی بولمیدینی خصوصی کندینه خاص طلاق متازه سیله تشریح و توضیح ایلدکن صکره ایشته « رأیی ویرورم والدومه ویرله جک جزایی بکا تطبیق ایدک، دیدی، ووسائطک عادیسی دایاقدربنی دایاقله اولدورک دهرک اوراده دوران معینه امر قطعینی ویردی . »

جمهور، بوغیر منتظر وقعه دن متدهشدی شاملک البساری چیقارتلدی صیرتی اچیلدی و معیتجه حق کندینه دخی اولسه ویردیکی امر عدم اطاعتک امکانی اولمیدقندن دوکولمکه باشلاندی . همده بواصر اودرجه شدت و قطعیتله تطبیق ایدیلدی که برمدت صوکره شاملک درسی یارلمغه قانلر فیشقیرمه غه باشلادی بایله رق یرلره ییقلدی . آرتق خلق بو منظره قارشوسنده غلیانه کلهرک اماملرینی ایاقلر آلتندن اللر اوزرینه قالدیردیلر . یایدقلمی حیلنک نتیجه فحیعه سینه بو صورتله شاهد اولان چیچنلر ایچون قاقچقدن باشقه چاره قالمامشدی . آتلیرینه بینه رک کیمسه نک کورمه یه جکی مذلتلردن کچهرک عودت ایتدیلر و مصالحه حقنده التماسلرینه جواب بکلین ارقداشلرینه بو بایغ جوابی کتوردیلر . و حقیقه بو وقعه دن صوکره چیچنلر روسلرک تعرضه شدتله مقاومت کوستره رک بیوک موفقیتلر قزانیدیلر ایشته شامل مظفریانخی بوضورتله احضار ایدبوردی .

واقعا قفقاسک او داغلی اقوامی مملکتلری کجید اورتسنده اولدینی حالده بیله هیچ برزمان ذلت اسارتی قبول ایتمه مشلردی . انلر قارتال یاورولری کبی داغلرک صعب الصعود ذروه لرنده یووالر قورومشلر، دشمنلر کندیلرینه کلدکجه انلرده دها یوقاری چیقهرق حربتلریله برلکده یوکسلوب یشامشلردی .

فقط بومدت ظرفده هپ فردی قالمشلر، اره لرنده کی رابطه محبت و حرمتی قیرماملر و اوزون زمانلر بورابطه سایه سنده مسعود یشامشلردی .

شوقدرکه بو طاعتیق فردلر اراسنده دولت مفهومی شامل تطبیقنه قوبولدی و بوکا اولادینی تعمیم شکلیله باشلادی، زوسلرله اولان مجاهداتیه بوتشکیلاتی تقویه و ترصین ایلدی . اولیه زمانلر اولمشدی که شاملک حوضه حکومتی قفقاسی باشند منتهاسنه قدر قابلامشدی .

یازم عصره قریب دوام ایدن زمان مدافعه غندی وقایعه مملو بر سلسله ماجرا
صانیمه سون. اوزمان تأسس ایدن قفقاس حکومتك ابتدائی ذهنیتنه رغماً منتظم ۳۹ بیك
پیاده و ۳۷ بیك سواری مقدارنده حضری بر اردوسی واردی. همده بو قونك بوتون
لوازماتی محلی استحصالته اكمال ایدیوردی. عین زمانده روسلرك سلاحلرینه فائق
سلاح و طوپ فابریقهلری مهمات و باروت دارالصناعه لری یاپدیرمشدی. شاملك امضاسی
حاوی قوانین مجاهدینه مخصوص نشانلر و كموش باره لر باصلمشدی. بونلر بوكون قیت
حقیقه لرله تقدیر و نثیت ایدلماش اولمقله برابر اساس اعتباریه بك بیوك بر اثردی.
بونك ایچوندركه روسلر بیوك محاربه لره سوق ایدیلن اردولردن فضله عسكرسوقه مجبور
قالشلر و روس اردوسی درتیوزيك راده سنه چیقارلمشدی.

بزده بو بداهتلر هروقت اهمال ایدلدی. بوكون بیله لسانمزده قفقاسیا وقایعی حاکی
بر اثر یازلاماشدر.

بر مسئله نك اصیل غریبی شوکه صوكره لری جودت پاشا مرحومك اوراق متروکسی
اره سنده ده بوخصوصه دائر مدلل بر بحث بولدم. بوندن قفقاسیانك روس الیه دوشمنه
یاعث اولان اسبابدن بریده عثمانلی سلطنتك اهمالی اولدیغنی آکلادم. سیواستوپول
محاربه سی عقبنده طوپلاران پارس قونفرانسندن تورککرتفقارینه روسیه یه قارشى مظفر
موقعنده اوطورورکن شامل حکومتی موضوع مقال اولمش وانکلیر مرخصی طرفندن
مدافعه ایداشکن علی پاشا مرحوم هیچ شبهه نرکزدن الدینی امرلره اتباعاً بونك ایکنجی
درجده بر مسئله اولدیغنی درمیان ایده رك روسلرك جان و کولکدن القیشنه مظهر اولمشدی.
ظن ایتم که الك بیوك رجال سیاسیه و تاریخیه مزدن اولان پاشا بو قدر غافل و جاهل
بولونسون. قفقاسیانك روسیه و تورکیه آره سنده - نه ناتانیون - شکنده کی موجودیتك
بزه اولان فوایدینی درك ایدمه جك درجده بسیط بر ذهنیتی بولونسون انکلتره کندى
سیاستی تقویه ایچون بونی طلب ایدرکن بزکه ، روسیه نك لندن الآمان چکرکن بوکا
قارشى مستغنی قاله مزك امکائی کورونسون.

بوراده حاکم اولان نقطه شاملك کیتدکجه قوتله نه رك عالم اسلامك قزاندیغنی نفوسدن
واسمنك اوزرینه امیرالمؤمنین لقبی قویدرمه سندن قوشقولنان سرائیک معلوم اولان اوهامی
اولمسی اغلب احتمالدر. نه یازیق که بز او اوهامك از زمان صوکره اجیسنی همده بهالی
بر شکله اوده دک. شیمدی یه قدر بو ایجه نقطه لر و خلغمزه حتی تاریخشناسانه مجهول.

قالسی تأسف اوله حق احوال دندر . بونلرک اربابی طرفندن بر تفصیل یازلمسی و بو بحث حقیقه معلومات ویراسی تمفی اولتور .

روسلر پارس قونفرانسینده ناپولیونک مظاهرتیه اوجوز قورتولنجه ایلمک ایشلری سفر بر اردولرینی تقویه ایدرک شامل اورزریته یورومک اولدی . درتیوز بیک موجودله ایلرله بن (جنرال بارینسکی) اطلعی ضربه لر ایندی ریپوردی . شاملده ذاتاً اوزمان اختیارلشدی . او وقعهلرده بوللمش بر قفقاس مورخنک عربجه یازدیغی بر اثرده شاملک صوک وضعیتنی پک کوزل ایضاح ایدیور .

انسان بونی او قویونجه شامل اختیارلامش اولمسییدی . روسلر او نتیجه نی الده ایدمه جه کلرینه قانع اوله جنی کلیور . هر محاصره دن خارقه قیلندن قورتولان عزیمکار مجاهد بوسفر آرتق اسکی حالله قابل قیاس دکلدی . او پولاد وجود فوق التحمل مزاحمه بیپراشمیدی . اوتوز بش سنه ک مشاق مجاهده هپ عین وجود اوزرنده ایزنی برافشدی . یاشی آلمشی کچمش هر طرف قابور کی یاره لرله ده شیمشدی . واقعا خارجاً عینی هیبتنی محافظه ایدیوردی . فقط دقلیجه باقلیجه قامتک بوکولمش نظرلرینک اولمش صاج صقال انجیق قینه نک همتیه صیاهلغنی صاقلیه بيلمش اولدیغی کوریل یوردی . او محرر دیور که : بزه ضعف طاری اولنجه ، شاملک چلیک پنجه سی الک ایلری صفده کوزوکور . قوه مغنویه مزنی یوکسلتیردی . بر نقطه مزده خطا اثری بولنسه شامل درحال او جبهه یه قوشار . اوجریانی چویرردی . کندیسیده دائماً جبرو شدت و پدرانیه مرحمت متمز جدی . بز بونلری کورور اکا کوره حربیه آتیلیردق . حالبوکه اختیارلق بونلره مانع اولدی . نته کیم بر کون مهم بر محاربه نی یقیندن تعقب ایچون امام جبهه کریسنده کی کویه کلدی . تصادف محاربه عامه مزه دوندی . عسکر بوزولدی . روسلر بولندیغمز کویه کیردی نز تلاشله امامی کوتورمک ایسته دک او ایسه آبدستی آلمغه مشغولدی . تلاشمزدن متحیر صئوق قائلقله بزه باقیوردی . حالبوکه نرده ایسه روسلر بولندیغمز اوه کله جکلردی . نهایت آبدستی یتدی قوللرینی ایندیردی آتیه یتدی و اوزاقلاشدق . اوصیره لرده امام بکا دوغری عربجه منظوم بر بیت اوقودی . معناسی : خارجمده کی صبر و سکون اوروجک آغی کیدر ایچمده کی اضطرابات ایسه عقربک صوقه سندن اشددر .

اوزمان آکلادم که شامل تصورلری کورمیور دکلدی . فقط اختیارلق کوردیکنی

تعمیره مانع اولویوردی .

بو حالی صوك محاربه ده عياناً كوروندى . شامل اسكيدن مجاهده يه بالذات اشتراك ايدەرك اداره ايدردى . انى استخلاف ايدنلرايسه او لياقى كوسترمديلر، بوندن دولايى مقاومت اولنه مادی . هر طرفه انارشى حاصل اولدى . اردو بوزولدى هر كس بر طرفه كيديوردى شامل بيك مشكالاته و پك آز بر قوتله غويته التجا ايدە بيلدى . فقط اوراده هيچ بر استحضارات ياپيلمە مشدى روسلر وضعيتدن بالاستفاده هر طرفه صالديرديلر و داغه چيقديلر قلعه ده ايسه امام و بر مقدار صميمى رفقاسى قالمشدى شاملك او كون : يانمە حاجى مراد اولسه بن بوموقدمه قالمازدم ديمەسى مشهوردر . روسلر قلعه يى بومباردمان ايتدكه شاملك كفى درينله شيور و اولومه ياقلاشيوردى قفقاسيانى يشاتمق ايستەن قهرمان ارتق صوك صولنه كو كسنى كرمش شهادتى بكليوردى .

نهایت داغستان علماسى تجمع ايدەرك حضور شامله چيقديلر و بو ثبات مذبحانه نك شرعاً ممنوع اولديغى و بالذات كنديسى تهلكه يه آتمقله كفر ايشليه جگنى ياننده كيلرك قانى كنديسندن صوروله جغنى بيلديرديلر . ارتق شامل اسكيسى كى اتلوب بونلرك باشلارنى كسديره مدي . بر طرفدن روسلرك هجومى ديكر طرفدن چولق چو حوغك فربادى نهايت علمانك ابرامى نتيجه سيله مايوس و محزون صوك سوز اوله رق « نزد التهمده بو حر كته بر كناه ارتكاب ايدىيورسه بونى علمسانك عنقه اغلاق ايلديكنى آرتق جمله يه وداع ايتديكنى دوعريدن دوعري يه توركيه حدودنه كچمك شرطيله تسليم اولاجغنى بيلدردى . او كون قفقاسيانك ماتلى كونيدر قفقاس حرتى شاملك وجوديله افول ايدىيوردى هيچ شهه سز اوبيوك قهرمانك صوك رحلق قانلر آره سنده حضور التهميه عروج شكننده اولايدي . او بيوك مجاهده ده اليق بر انتهى ايله تتوج ايدردى . فقط مع الاسف براز صوكر سباهيلر كتمش قلعه قپوسندن چيقتجه صفتسه احترام بيكرجه روس عسكرينك بر قوماندايه اتباعاً چكيين سلاحرلى شاقيرديسى دالغين ايلروله ين شاملى تدهيش ايتدى اوده بر حدت قلنجه صارلدى مهماندارلرى بو حر كتك احتراماتدن ايلرى كلديكنى كنديسته اكلانجه محبوب اولمش اوله ايسه كنديسى ده بومظفر عسكرى سلاملامق قصديله تشهير سيف ايلديكنى سويلشدى ارتق بو صوك حر كتى اندنصكره شامل بسبتون سلاحدن تجرد ايتمش شهادته نائل اولامديفندن مايوس صاريق وجهيه صاريلش اختلاطدن چكلمش كيجه كوندوز عبادته حصر نفس ايتمشدى . مولا غريق رحمت و شقاقت رسوله نائل ايله آمين

چاتی آلتنده بر فیلسوف

مترجمی: عبدالحق هادی

حوالی: «آمیل سوردهنر»

وظیفه سنی مدرک بر محرر قارئینه افکارینی تلقین ایله دکل
اونلری دوشونمکه سوق ایتمکه مأجور اولور لمتربه
ع . ه

مقدمه

جمعیت می کیرن حمای تبدل واحتراس آراسنده بر آدم طانیورز که بودنیاده کی ناجیز
مشغله سنی بلا شکوا اولدینی کی قبول ایتش واکر تعبیر جائز ایسه عادتاً فقره قارشنی بر میل
وهوس محافظه ایلش بولنیور . وظیفه سنک تأمین ایتدیکی اوفاجیق ایراددن بشقه بر ثروته
مالک اولمیان و بوقز انجمله ؛ آنجق سفالتله رفاهی آیران پک دار بر حدود ایچنده یاشایه بیان
فیلسوفز اقامت ایتدیکی چاتی آراسنده کی او طه سنک یوکسکلک لرنندن جمعیتی ؛ ثروتلرینی آرزو
ایتمدیکی فقط فورطنه لرنندن ده قورقدینی بر دکرز کی تماشا ایتمکه ، کیسه سنک حسدنی
تحریک ایتیه جک قدر آزی ر اشغال ایتدیکی ایچون نسیانه بورونمش مسترخ او یومقده در .
قابوغنک ایچنه چکلمش فابلومبغه کی خودیانی به التجا ایتش ظن اولنسون . بالعکس
اوطبق « ترانسک Térance » تعریف ایتدیکی انسان کی بشرتی علاقه دار ایدن هیچ بر
شینه بیگانه بولنما مقده در . خارجه کی بتون اشیا وحادثات طبق بر فوطوغراف بیت مظلمنده کی
کی کندیسنده انفسی انعکاسلر پیدا ایتمکه و بونلری بویله جه استساخ ایلکده در . عزلت
اربابنه خاص بر صبر متوکلا نه ایله جمعیتی کندی نفسنده کورمکه و هر آی ایچون کوردیکی
ویا دوشوندیکی شیرک خاطراتی یازمقده در . بالذات کندیسنک ده سویلکی اعتیاد ایدندیکی
کی او تحسسانک تقویمدر .

بونلری قاریشدیر مق صلاحیتنه مالک اولدیغمز ایچون ایچندن بر قاج صحیفه آیردق .
بونلر قارئه اونودلمش بر متفکرک زمانک شهر تسمیه قلنان اون ایکی مسافر خانه سی ایچنده
کچن بسیط سرگذشتلرینی نقل ایده جکدر .

۱ نهمه ثانی - اویانوبده کوزومی آچار آچاز بو تاریخ خاطر مه کلدی . ماضینک
اعماقنه یوارلنق ایچون سلاسل ادواردن قویان ایشته برسنه ده . خلق ، کنج همشیره سنی

تسعیدا یچون تهاک کوستریور . لکن بتون انظار ایلری به متوجه اولدینی حالده بنم کوزلرم ایسته میه رک ماضی به منعطف . یکی قرالیچه به تبسم ایدیایور . فقط بن ، زمانک کفته بوروندیکنی دوشونمکدن منع نفس ایده میورم .

هیچ دکلسه بونک نه اولدینی و بکا نه تأمین ایتدیکنی بیایورم ؛ حالوکه دیکری مجهولانک تهدیداتیله محاط اوله رق عرض اندام ایدیور . کندیسینی احاطه ایدن بلوطلر ایچنده عجبا نه صاقلایور ؟ فورطنه می ؟ کونشمی ؟ کچیجی بریاغمور یاغمور ، سما کی روحدم قابلی و مغموم . بوکون مأذونم فقط یغمورلی برکونی فصل کچیرملی ؟ جان صیقیتینسی ایله باصیق طاوانلی اوطنه مک ایچنده آشاغی یوقاری دولاشدقن صکره نهایت آتش یاقعه قرار و بر دم . مع التأسف کبریتلر اینی یاغمور . اوجاق بوتیور و اودون طوتشمیور . اوفکه ایله کوره کی بر طرفه فیروانه رق کندیمی اسکی قولتوغمک اوزرینه آندم .

یکی صوکرانه دن صانکی یکی بر سنه نک طوغدینی کورمش اولمقدن دولابی نمون اوله جقمشم ؟ سوسلنهرک دوداقلرنده تبسم ایله دها شیمیدن سو قاقله فیروانه اولانلر عجبا کندیلرینی سهویندیرن شینک نه اولدینی آکلایورلرمی ؟ هیچ دکلسه بو یورطینک نه معنا فادام ایتدیکنی و سنه باشنده هدیه تعاطی ایتمک عادتتک زردن کلدیکنی بیلیورلرمی ؟ بورادم فکرم افکار عامیه قارشى حائر اولدینی تفوقی کندی کندینه تصدیق ایچون ر آن توقف ایتدی . جان صیقیتینسیله غرورمک لهنه راستطراد آچپور و عالممک بتون دلالتی طوبلایورم . (اسکی رومالیلر سنی آنجق اون ایکی آیه تقسیم ایدرلردی . کانون نانی و شباط ایلرینی علاوه ایدن (نوما پومپلیوس ، اولمشدر . برنجیسی اسمنی « ژانوس » دن اقتباس ایتدیکنی ایچون آکا تخصیص قلنمش . سنه نک بدایتندە بولوندینی ایچونده بونک باشلانغیجی خیرلی تفاعلله احاطه اولنمش . قومشولر آراسنده زیارت تعاطیسی ، بربرلینه سعادت و عافیت تمیسی و هدیه لر ویرلمسی ایسه بوتفاللردن نشأت ایتمشدر . رومالیلر آراسنده سنه باشنده تعاطیسی معتاد اولان هدیه لر هپ بر رموز و اشارته دلالت ایدردی و بوسبیلله سنه نک جریانە باشلامسینی حمایه و صحابت ایدنلرک لطف و ملایمتیلرینی تمیندن کنایه اوله رق یکدیگرینه هدیه دییه قورو انجیر خرما و بال کی طاتلی شیلرله ثروتی تمیل ایدن و « ستب » دینیلان کوچک بر یاره ویریشبرلردی .)

[۱] کانون قاتی آینک اسمی قرانزجه « ژانوی به در . « ژانوس » ده رومالیلر ده آیدینلوق الهسی ایدی . بونک ایچون رومالیلرجه هرشی مبدئی تلق ایدلشدی .

عبوس چهره می طافتمی ایچون تکرار استطرادی قباپورم . نفسمه قارشى ایراد ایتدیکم شوقیصه جق خطابه کندمه قارشى عنونیتى وباشقه لرینه قارشى اغبرارمى تزید ایتدی . وقت کچیرمک ایچون قهوه آلتی ایتک ایسته یورم . فقط قیوجی سوتمی جیقارمى اونوتمش اولدینی کبی رچل قاوانوزیده بوش بولنیور . بر دیگرى بوندن منفعل اولوردی فقط بن معظم بر بیگاهلک طورى طاقنیورم . انسانلرک خسیس غرورلرینک ونازه اکملرک فوقنده بر آدم کبی بولدیغ بیات اکمک قابوغنی کوچ حل ایله المله قیرارق بو حاله هیچ بر اهمیت عطف ایتیه رک دیشلرملک آراننده که وه له مکه چالیشیورم .

مع هذا بیلم نیچون چیکنمکنده کی مشکلاته مناسب اوله رق افکارم قرارییور . وقیله چانی شکرسز ویردکلى ایچون کندینی آسان بر انکله رک حکایه سنی اوقومشدم . حیاته ده اویله ساعتلر اولیور که اک اهمیتسز عک یلکله ر انسانک کوزنده بر فلاکت قدربییور . انسانک طبیعی طبق دورینه بکزه یور . باقیلان طرفه کوره اشیا یی اولدیغندن فضله بیومش ویا کوچلمش کوستریور .

على العاده زمانلرده بچرمدن کوریلان منظره نی مسرور ایدردی . بو رؤیتده تبه لرنده یوکسک اوجاقلر سیویریلن ذروه لری قوجاقلاشمش بر برینه کرفت اولمش کبی توالی ایدن طاملرک قوشوشمسنی آکدی ران بر حال واردی . ده ا دون اونلری آلپ طاغلرینه بکزه تیور وبونلرک اوزرنده جمودیه لر تماشا ایتک ایچون قارلرک یاغمسنه انتظار ایللیوردم . بوکون ایسه کیرمید وصوبا بوروسندن بشقه برشی کورده میورم . کوکر جینلر دهقانی خیالاتمه یاردم ایدرایکن شمدی اونلرده بکا طاملری کومس اتخا ایتمش علی العاده قوشلردن فرقلی کورونمیورلردی . طوب طوب هولناک دومان بکا « وه زوو » ینار طاغنک فتحه لرینی دوشندیره جکنه حاضرلن انیمکله ره بولاشیق صولرینی خاطرلئیوردی . والحاصل اوزاقدن کورینان قدیم « موتمار تر » قله سنک اوستنده کی تلغراف دیرکی بیله بنده شهرک تبه سنه دینلمش ر دار آغاجی حسنی او یاندیریوردی .

بویله جه نظرلم راست کادیکی هر شیندن يرالنه رق اشاهییه قارشنده کی بیوک قوناعه انعطاف ایتشدی .

بوراده سته باشی تأثیراتی پک بارز بر صورتله محسوس . اوشاقلرده النان ویا اله جنی امید ایدیلن هدیه لرک اهمیتیه متناسب بر استعجال وتلاش حالی وار . مجبوری سماحتک تویلد ایلدیکی عبوس بر چهره ایله اولوبی بر اوجندن او بر طرفه کچن او صاحبنی ؛

چیچك ؟ مقوا قوطولر ویا اویونجاقلر طاشیسان الاری دول . حاللرینك اوکندن کیدن
 زیارتچیلرك صیقلاشدیغنی کورییورم . بردنبره بیوک قابو آجیلور بر جفت جنس آتک
 چکمکده اولدینی یکی بر آرابه کلوب بینك طاشنك اوکنده طورییور . بونلر ، قوجه سی
 طرفدن اوصاحبه سنه تقدیم ایدیلان ییل باشی هدیه سی اولسه كرك . چونكه خانم بالذات
 کلوب بونلری تدقیق ایتدی . بر آز سوکرا دانته لالره ، قوش توپلرینه وقدیفه لره بورونمش
 ییل باشی مناسبتیه توزیع ایده چکی هدیه لری حامل کوچوك بر قیز چوجنی ایله برلکده
 ایچنه کیریورلر . ایشته قابوسی قبانوب جاملری قالدیریلدی ، آرابه ده حرکت ایدیور .
 بویه جه هر کس بوکون یکدیگرینه هدیه ویریور وخیرلی تمیئانده بولنور . یالکیز
 زواللی بن نه ویره چك نه قبول ایده چك بر شیئه مالک دکم . بیچاره منزوی ؛ تمیئانده
 بولونمق ایچون ترجیح ایده بیله چك بر کیمسه بیله طانییورم .

اوله ایسه سنه باشی تبریکلرم کیدوب آشاغینك درینلککرنده کورولنولری ایشیدیلن
 جم غفیر اراسنده غائب اولمش مجهول دوستلری بولسونلر .

بو غلبه لك ایچنده فقرایله اولومك تأثیراتیه اطرافکزی بوشلق قابلامش اولان ای
 شهر منزویلری ؛ کونی کونه قزاندیغکز اککی یالکیزلاق ومتروکیت ایچنده یمکه مجبور
 اولان ، محبت ودوستلغك ویردیکی خلجان قلب تهیجاستندن محروم براقیلان مغموم امکچیلر ؛
 تبریکاتم اولا سزله ایریشسون !

کوزلرکز بیلیم هانکی رقطب ییلدیزینه مرکوز حقیقتك زنکین محصولاتی اوزرندن
 بیکانه یورویه رك حیاتی قطع ایدن حساس خیالپرستلر ؛ سزله واصل اولسون !
 عالمه کزی کچیندیرمك ایچون کیجه لرکزك بیوک بر قسمنی چالیشه رق کچیرن ابی عالمه
 بابالری ؛ بشیکك یاننده آغلایه رق چالیشان بدبخت دوللر : انتخاب ایتدیگکز بر قادینی
 قولکیز . طاقه رق یورویه بیلیمك ایچون حیانده لزومی قدر کنیش بریول آچمه چالیشان
 کنجلر ؛ سعبك وفداکارلغك جسور عسکرلری ؛ جمله کزه یتیشسون !

والحاصل نام وعنوانکزر هر نه اولور ایسه اولسون هر کوزل شیئی سونلر ؛ هراضطراب
 چکنه آجیانلر ؛ حیانده قوللرینی بنی بشره قارشى آچیق اوله رق بوروینلر ؛ سزلی بولسون !
 بوراده متزاید بر صورتله یوکسهنه جیویلدیلر تفکراتمی کسدى . اطرافه باقندم .
 یچره مك اوکی خیالاتك دالغینلنی آراسنده طامك اوزرینه دوشوردیکم اکمک قیرینتیلرینی
 غالمق ایچون اوشوشمش سرچه قوشلریله دولمش .

بومنظره قارشوسنده محزون قلم بر لمة نور ایله ایشیلدادی . مکر بر آز اول هدیه ایده بيله جك بر شیده مالک اولمديغمدن دولایي صیقلنمده حقسزمشم . ایشه بنم سایه مده محله نك سرچه لری ییل باشی هدیه لرینی آلمش اولدیلر !

اوكلمه — قابوم ووردلی : فقیر بر قیز ایجری کیردی واسممله خطاب ایده رك سلام ویردی . بردنبره اوئی طسانیه مدم . حالبوکه اوبکا باقیور وتبسم ایدیور . . . آوت ، پولهت . . . لکن کندیسینی کورمیه لی بر سنه دنبری نه قدر دکشمش پولهت اسکی پولهت دکل دها دون کوچوك بر جوجقدی حالبوکه شمدهی همان بر کنج قیز اولمش .

پولهت ضعیف صاری بگزلی وفقیترانه کینمش بر قیز فقط دانا او آجیق وطوغری باقیش ، سزك دوستاغکیزی تنی ایدر کی هر تلفظ ابتدکی کلمه ده عینی تبسم ، بر آز محترز فقط عینی اوقشاییی صدا . پولهت هیچ کوزل دکل حتی چیرکین بيله دینه بیلیر ، فقط بن اوئی دلبر بولیورم .

بلکه اونك حقیقه بویه اولدیفندن دکل فقط بنم اوئی بویه بولدیغمدن بو حسی ویریور . چونکه اوبکا لطیف خاطراتم آراسندن کوزوکیور .

عمومی بر یورطی کیتجه سی ایدی . بتون آیده و بیوک بنالر ضیالره غرق اولمشدی ؛ کیجه نك روز کاریله هواده بیکلرجه بایراق صالانمده اولدینی کی « شان دومارس » میداننده العاب ناریه اشتعاله باشلامشدی . . خاقی جنته سوق ایدن واسبابی ایضاح اولنه میان بر خوف وهراس بردنبره اورطه لئی قاریشدیرمشدی . الكضعفلر لرله یووارلانیور وکندندن کچمش اولان خلق بونلری نه زوب کجیوردی . معجزه قیلندن بوتهاجك اوکندن قورتلشدم . بورالردن اوزاقلاشمش ایکن محو اولسنه رفق قالمش بر جوجنك صیحه لری بنی توفیق ایتمش وحیاتم بهاسنه بوهرج ومرج بشر آراسنه تکرار صوقوله رق غیر قابل توصیف فدا کارقلر نتیجه سنده پولهتی اورادن قورتارمشم .

بووقعه بوندن ایکی سنه اول جریان ایتشدی . واوندن صوکر کاندیسینی پك سیرك کوردیکم ایچون همان همان اونوتشمدم . لکن پولهت انی قبلیلرک حافظه سنه مالک اولدینی ایچون بکا ییل باشی تبریک ایتک وسعادت تنی ایلک ایچون کلشدی . عینی زمانده ده کندی اکوب یتشدیردیک اهتماملر و صبرلرله آله کچیردیک برمنکشه صاقیسی کتیرمشدی .

واقعا منکشه فنا بر صاقسیده یتشمشدی لکن پولهت مقوادن یاییلان ایشلرده چالیشدینی ایچون صاقسینی پارلاق بر کاغذله صارمش وعرب اصولی تزینات ایله

سوسلمشدی . بوتزینات دها ذوق ایله یاپیله بیلیر دیسه ده هر حالده بیوک بر دقت و غیرت صرف ایدلمش اولدینی حس اولنیوردی .

بو غیر منتظر هدیه ، قیز جغزك قیزاره رق محجوبانه ککه لیدیکی تبریکار بنده کونش شعاعانی تأثیرینی یاپه رق قلبی قابلايان سیدی طاعتدی . فنکر لرم ده آنی اوله رق آقشامک قورشون رنکندن صباحك پنجه رنکنه تحول ایتدی . پوله تی اوطور توب نشنه ایله استجوابه باشلادم . ایلک اوکجه یارور جغز يك حجا کله لرله جواب ویریوردی لکن بر آز صوکر ا وضعیتمز تبدیل ایتدی . وبوسفرده بن اونك اوزون اوزون آکلاتدینی حیات محرومانه سی برر کلمه تأثیر ایله کسمکه باشلادم . زواللی چوجق پک زور بر حیات کچیریور . بری ارکک دیکری قیز ایکی قرده شیله یتیم اوله رق اختیار بیوک آنه لرینک الیه محتاج قالملرله . بو اختیار قادینده هر وقت تکرار ایتدیکی کبی اونلری یوققله بیوتمش مع هذا شمدی پوله ت بیوک آنه سنه مقوا جیلق ایشلرنده چالیشه رق یاردیم ایتکده ایش . هم شیره سی « پهرین » یکی دیکیشه باشلامش « هازی » ده بر مطبعه یه چراق اوله رق قبول ایدلمش . اگر ایش سزلك اولسه ؛ البسه لر چابوق اسکیمسه ، انسانک اشتها سی بوقدر فضله بولنسه ؛ حرارتی صانون آلمغه مجبور ایدن قیش صیق کلمسه هر شی یولنده کیده جکمش . پوله ت مومک آز دایان دیغندن و برده اودونك بهالی اولدیغندن شکایت ایدیور . طاوان آراسنده کی اوطه جق لرینک اوجاغی اوقدر بیوکمش که بر قوجاق اودون بر کبریت تأثیرینی یاپیورمش . فضله اوله رق دامه ده اوقدر یاقین مشکه روزکار اسدکجه ، یغمور ایجری کیریور و اوجاغک اوکنده دو کیلیور ایش . بوسبیلله اوجاغی قوللانمقدن واز کچمشلر . شمدی هر شیلری اوزرنده یمک لرینی پیشوردکلری طوپراق مانغاله منحصصر قلمش . واقعا بیوک آنه لری اوطوردقلری آپارتمانک زمین قاتنده کی مستعمل اشیا صا تحیسسنده موجود بر صوبادن بحث ایشم ایه ده دکانچی بوصوبایه یدی فرائق ایسته یورمش حالوکه زمان بویله بر مصرفه کیریشمکه متحمل دگمش . بناء علیه اداره اولسون دیبه عالمه جه صنوغه قاتلانمغه رضا کوسترلمش . پوله ت قونوشمسنده دوام ایتدکجه ، مأوسیت سائقه سیله متحصل رخاونك اوزرمدن کیتدکجه ، صیرلدیغنی حس ایدیورم . کوچک مقوا جینک دها ایلک افشا آتنگ بنده او یاندر دینی آرزو بر آز صوکر آرتق برتصمیم حالی اکتساب ایتدی . بو کوئی فصل کچیره جکی سؤاله بدن ایرلدن صکره برادری ، هم شیره سی و بیوک آنه سیله برلکده کندیلرینه ایش ویره ن مخلف مشتری لرینی

توبارت ایدە جکلرینی بیلدیردی . در حال خط و حرکتی تثبیت ایتدم . چو جغه بو آقشام کیدوب کندیلرینی کوره جکمی سویلدم . وتکرا تشکر ایدە رک کندیسە اذن ویردم . شمدی منکشه صافیسسی آچیق بخجە رک اوکنە رلشدیرلمش بولنیور . اوزرینە دو کولن بر حزمە ضیا اوکا بیان خوش آمدی ایدرکن اطرافدە قوشلر جیولدا یور . افق آچلمش ومغموم اولە جفی ظن اولنان کونی کونشلرە غرق ایتمش . تورکی سویلە رک او طەمک ایچندە بر ایکی طولاشدقندن سکوه علی العجلە کینوب سوقاغە فیرلادم .

ساعت اوج — تومشم صوباجی ایله هرشی قرارلاشدرلدی : رینە یکیسینی آلدیغم اسکی صوبایمی تعمیر ایدە جکمی وبونی یکی بر حالە کتیره جکمی تأمین ایتدی . ساعت بشدە بر ارجە کیدوب بونی بولە تک بیوک انە سنک اوینە قورە جغز .

کیمە یاربسی — هرشی مطلوبە موافق جریان ایتدی . تعین ایدیلن ساعتمدە هنوز عودت ایتماش اولان اختیار مقواجینک اوندە ایدم . بن ؛ قیشلغمدن آیردیغم بردوزینە قدر کسلمش اودونی بیوک اوچاغە رلشدیرمکله مشغول اولدیغم صیرادە اوستە دە صوبایی قورمشدی . بو اودونلری یا برآز آباقدە درلاشەرق ایصنمقلە ویا برآز ایرکنجە یتاغە کیرمکله تلافی ایدرم .

مردیوندن ایشیدیلان هر آباق سسنە قلم چارپیوردی . یاری یاردە یقالتقندن وحاضرلدیغم بو غیر منتظر ایشلرک تأثیرینک بوزولسندن خلجان ایچندە ایدم ؛ لکن خایر ایشته هرشی رلی ریندە : آتشی یاقیلان صوبایچین ایچین خورلدا یور . کوچک لامبە ماصە نک اوزریندە پارلدادینی کبی شیشە دانلقدە رافک اوزرینە رلشدیرلمش بولنیور . صوباجی عودت ایتدی . شمدیدە اوستمە کلە جکلری قورقوسی ، حالا کلەمدیلر صبر سزلقنە تحول ایتدی . نہایت چوجقلرک سسلرینی ایشیدییورم . ایشته قاپوی ایتوب ایجرویە هجوم ایدیورلر . لکن تعجب ندالریلە هبسی اولدقلری یردە تونف ایتدی .

لامبە نک ، صوبانک وبوخارق العادە شیلرک اورطە سندە سحر بازکی دوران زیارتچینک منظرە سی قارشوسندە قورقویە یاقین براور کلکلکله کیرو کیرو چکلدیلر . ایشی ایلاک قاورایان بولەت اولدی . دیکر لرندن دها یواش چیقان بیوک والدە نک ورودی ایسە ایضاحانە نہایت ویردی . — تحسسلر ، مسرت طاشقینلقلری ، تشکرلر ...

لکن اونلرک حیرت و تعجبلرینک نہایتی کلماشدی . کوچک همشیرە صوبادە کی فرو نک قیاغنی آچوب قیزارمقدە اولان کستانە لری کوردیکی ، بیوک والدە بوفینی تزین ایدن الما شرابی

شىشەلر يەنە ئالدىنقى، بىندە ساقلايدىمىز سېتىك ئىچىدىن بىر قىزىق دىيىپ ئايە تەرىپىگە ياكىنى چىقاردىمىز. زامان ارتىق تەجىربىلىرى خىر تە ئىنقىلاب ئىتتى. كۈچكە ئالەم خەلقى ھېچ بويە بىزىيات كۈرەمەش. دىرھال سۈفرا قۇرىلەر قى اطرافى كېلۈپ يەكە باشلاندى. بۇ، جەلە ئىچۈن بىزنىڭ ئولمىش ۋەركەس بۇەسەرتە كەندىيەنە كۈرە ئىتتىراك ئىتتىشىدى. بىن ئىنقى نۈوالەنى كىتەرەشەم مەقۋاجى قادىن ۋەچۈقەقلىرى ئىسە ذوق ۋەشطارىنى احضار ئىتتىلەر.

سېسىز ئاتلىش نە قەقەلەر! ھەرج ۋەمەرج ئىچىدە جۈابىنە ئىنتىزار اولمىيان نە سۈاللەر؛ ۋە، سارىلان سۈاللەرە تۈفاق ئىتتىمان نە جۈابلەر! كۈچكەرك بۈچىلەن مەسەرتىلەرە بىۈك ۋالەدە بىلە قارىشەمەشەدى! قەيرلەر كەك قۇلايەقە سەفالتلىرىنى اونۇتە بىلەمسە كەيفىق ھەزەمان نەظر دەقەنى جەلب ئىتتىشىدى. ھال ھازىر ئايە ئىشامەقە ئىشەمەش اولدۇقلىرىدىن دولانىي اولكەرىنە چىقان ئىلەككە ئىكەنچەدىن ئىستەفادە ئىدەيۈر. ھالبۇكە ئىتتىاد ئايە زەنكىنە بىتەنلىق عارەز اولدىنقى ئىچۈن ئىكەنچە كۈچەككە كەندىيەنە قەيدىرىيۈر. مەسعود اولەقە راضى اولمىق ئىچۈن اولكە ھەم زەمان ۋەھم ھەزۈر ۋەراحت. لازەم.

كەيچە بىر ئان قەدر سەرىع كەيدى. ئىختىيار قەدىنچەز كەك كۈلۈمەسەيەركە كەك كۈزىياشەك دامەلەسەنى سەيلەرەك بەكە ھەياتى نەقل ئىتتىدى. «بەرىن» نازەك ۋەنچە سەسەلە اسكى زەمانەك بىر شەرقەسنى تەزەم ئىتتىم. مەشھۇر مەھرەلەرە تەصەحەچ ئىدەلەجەك پەروە كەغەدلىرىنى كەتۈرنە «ھەزەرى» بۈنلەرە دائىر بىلەكەرنى ئاقلاندى. نەھەيت مەسعود ئالەمەك يەكەدىن بىرچوق تەشەكەرلىرى ئەرەسەندە ۋەاعلاشەق لازەمكەلدى.

بۈاقشامەك تەزە ھەطراتى ذوقى بىتون رۈۋەلە ھەس ئىدە ئىدە يايە اولەرەق عودەت ئىتتىم. بۈنەم ئىچۈن ھەم بىۈك بىرتەلى ۋەھمەدە بىۈك بىرەرس عەبەت اولمەشەدى. شەمدى سەنەلەر تەجەدە ئىدە بىلەر. ارتاق تەمامە! كەلەدەكە ۋەرەجەك ۋە نەقەل ئىدەجەك بىر شەمە يوق دەپ ھېچ كەمسە ظەن ئىتتىكى قەدر بەدەنچە دەكلەر. اۋىمە كەيرەكنە دەدە ۋەداراتلى قۇمەشۈ ھەنەكە بىكى ۋەمكەلف ئىتتىم ارەبەسە تەصادف. اۋدە، بىر كەيچە ھەتەنچەدىن عودەت ئىتتىكەدە ئىدە. سەيگەرنى ۋەعجولە بىنەك تەاشەندەن كەچەرنە «اۋخ نەھەيت بىتتىدى» دەپ مەيرلەندەنقى ئىشەتتىم.

ھالبۇكە بىن بۈلەكە ئالەمەسەندەن ئىيرەلەرەكنە «نەقەدر چەبۇق كەيدى» دەمەشەم.